

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Οκτωβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4764

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 108030

Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Συνέργειες και Δικτύσεις» του αναπτυξιακού ν. 4399/2016.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117), όπως ισχύουν και ιδίως των άρθρων 29 και 52-58 αυτού.

2. Τις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ. 1-178), όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το άρθρο 14 αυτού (ΕΕ L 193 της 01.07.2014, σ. 1-75).

4. Την υπ' αριθμ. 129229/24-11-2017 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια του τομέα αυτού» (Β' 4122).

5. Την υπ' αριθμ. 108621/17-10-2016 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10 του

άρθρου 2 του καν. (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της επιτροπής, αποκλειστικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου», (Β' 3410), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 129228/24-11-2017 (Β' 4122) και ισχύει.

6. Την υπ' αριθμ. 43965/30-11-1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού «Καθορισμός του είδους και της έκτασης των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων στις διατάξεις του ν. 1892/1990 (Β' 922).

7. Τις διατάξεις του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

8. Τις διατάξεις του π.δ. 123/2016 «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων» (Α' 208).

9. Τις διατάξεις του π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).

10. Τις διατάξεις του π.δ. 22/2018 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 37).

11. Την υπ' αριθμ. 78532/19-07-2018 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου 4399/2016 «Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ» και «Συνέργειες και Δικτύσεις» του έτους 2018» (Β' 3075).

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την προκήρυξη καθεστώτος «ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΣ» του ν. 4399/2016.

Άρθρο 1

Σκοπός - Διάρκεια Καθεστώτος

1. Σκοπός του καθεστώτος είναι η, μέσω της ενίσχυσης κοινών δράσεων, προώθηση της ανταγωνιστικότητας

των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα συνεργατικά σχήματα, καθώς και η αύξηση των σημαντικών οικονομικών που δύνανται να παραχθούν για το σύνολο της οικονομίας από τη δημιουργία πυκνών οριζόντιων και κάθετων δικτυώσεων, μέσω της διασποράς της συνεργατικής κουλτούρας στην ελληνική επιχειρηματικότητα. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η επίτευξη μια σειράς ειδικότερων στόχων που περιλαμβάνουν την ενίσχυση της εξαγωγικής ετοιμότητας, της ανταγωνιστικότητας και κλιμάκωση της κρίσιμης μάζας των εξαγωγών των τοπικών επιχειρήσεων· την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών· την ανάπτυξη τεχνολογικών κοινοπραξιών.

2. Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 29 Οκτωβρίου 2018. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η 31 Ιανουαρίου 2019.

3. Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2018 ανέρχεται σε εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ, εκ των οποίων τα ογδόντα εκατομμύρια (80.000.000) ευρώ που αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και τα 20.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ. - Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής).

Άρθρο 3 Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γ.Α.Κ. Οι διατάξεις του ως άνω Κανονισμού εφαρμόζονται για όλα τα θέματα τα οποία δεν ρυθμίζονται ρητά στο παρόν καθεστώς.

2. Στις ενισχύσεις του παρόντος για τις οποίες αξιοποιούνται και πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

Άρθρο 4 Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων εφαρμόζονται οι παρακάτω γενικοί κανόνες:

1. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (άρθρο 14 παρ. 13 εδ. α' Γ.Α.Κ.)

Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων θεωρείται ότι αποτελεί ενιαίο επενδυτικό σχέδιο και κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργα-

σιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154). Ως ημερομηνία έναρξης εργασιών του πρώτου επενδυτικού σχεδίου νοείται η πραγματική ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Όταν το ενιαίο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό σχέδιο (επιλέξιμο κόστος άνω των 50.000.000€) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 4399/2016.

2. Κανόνες Σώρευσης

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει του παρόντος καθεστώτος δεν επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ή καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάταμής του (άρθρα 4 παρ. 2 και 8 παρ. 1 Γ.Α.Κ.).

γ. Σε περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 2 Γ.Α.Κ.

3. Αρχή «Deggendorf»

Στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων διαχείρισης επενδυτικών σχεδίων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (άρθρο 1 παρ. 4 περιπτώσεις α' και β' Γ.Α.Κ.). Κάθε φορέας, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο παρόν καθεστώς, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

Η εν λόγω Αρχή θα πρέπει να πληρούται για κάθε μία από τις επιχειρήσεις – μέλη του.

4. Χαρακτήρας Κινήτρου

Οι ενισχύσεις του καθεστώτος λειτουργούν ως κίνητρο, με την έννοια του άρθρου 6 Γ.Α.Κ., για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία

εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.

5. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας/ προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Συμμετοχή φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου

Η συμμετοχή του φορέα στο συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια αλληλεγγύη ή παροχή (άρθρο 14 παρ. 14 Γ.Α.Κ.).

Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης σχεδίου υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Α. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:

α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων.

Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες ή στους είκοσι τέσσερις (24) μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι,

κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί,

β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, και ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς,

γ. με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν από την παρέλευση επτά ετών προκειμένου για μεγάλες επιχειρήσεις, ή πέντε ετών, προκειμένου για μικρές ή πολύ μικρές, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, και ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς,

δ. με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης (που αφορούν αποκλειστικά γήπεδα, κτίρια και μηχανολογικό εξοπλισμό) με απόδειξη της δυνατότητας πώλησης. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που δύναται να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων ορίζεται ανά περίπτωση ως εξής:

i. στην περίπτωση γηπέδου ή κτιρίου, το ποσό της αντικειμενικής του αξίας,

ii. στην περίπτωση μηχανημάτων το ποσό της εκτίμησής ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή.

Β. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας,

αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Στο Παράρτημα 1 ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Για την περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο παρέχεται επιδότηση μισθολογικού κόστους επί των δαπανών της δημιουργούμενης απασχόλησης, η κάλυψη του μη ενισχυόμενου τμήματος αυτών μπορεί να γίνεται με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση που δεν περιορίζονται στους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους των περιπτώσεων Α και Β.

2. Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης ορίζεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ.

3. Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου – Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσεων θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται

να εκσυγχρονιστεί. Σε περίπτωση που δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με την δραστηριότητα αποσβέσεις, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

ε. Απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

Σε περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ως κύριο τόπο εγκατάστασης περιοχή που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου), οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

Άρθρο 6

Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

1. Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι φορείς διαχείρισης επιχειρηματικών συστάδων (cluster), δηλαδή δικτύων επιχειρήσεων, στα οποία μπορούν να συμμετέχουν ερευνητικά/εκπαιδευτικά ιδρύματα (πανεπιστήμια, δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί έρευνας και ανάπτυξης, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. κ.λπ.), που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο και έχουν θεματική εστίαση. Οι επιχειρηματικές συστάδες διευθύνονται και συντονίζονται από φορέα διαχείρισης με νομική προσωπικότητα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, στον οποίο συμμετέχουν όλα τα μέλη του. Ο φορέας διαχείρισης της επιχειρηματικής συστάδας την εκπροσωπεί, αναπτύσσει και εφαρμόζει δραστηριότητες που υποστηρίζουν την ανάπτυξή της και δημιουργεί προστιθέμενη αξία για καθέναν από τους συμμετέχοντες σε αυτήν.

2. Στις επιχειρηματικές συστάδες που υπάγονται στο παρόν καθεστώς πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον:

α) έξι (6) επιχειρήσεις για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Αττικής ή στο Νομό Θεσσαλονίκης, ή

β) τέσσερις (4) επιχειρήσεις για επενδυτικά σχέδια, που πρόκειται να υλοποιηθούν στους λοιπούς νομούς της επικράτειας.

Αν στην επιχειρηματική συστάδα συμμετέχουν επιχειρήσεις συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες, αυτές θεωρούνται ως μία για τον προσδιορισμό του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού επιχειρήσεων της παρούσας παραγράφου.

3. Οι επιχειρήσεις - μέλη του φορέα διαχείρισης πρέπει να είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Αιτήσεις υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος μπορεί να υποβληθούν από υφιστάμενο ή υπό σύσταση

φορέα διαχείρισης επιχειρηματικών συστάδων και όχι από μεμονωμένα ή εν δυνάμει μέλη της. Εφόσον ο φορέας διαχείρισης δεν έχει ήδη συσταθεί κατά την υπαγωγή του σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος, οι διαδικασίες σύστασής του πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας η οποία τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής. Κατ'εξαίρεση, οι φορείς διαχείρισης, των οποίων το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης, υποχρεούνται να λάβουν τη νομική μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

4. Οι φορείς διαχείρισης πρέπει να είναι επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και να έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. Εμπορική εταιρεία,
β. Συνεταιρισμός,
γ. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. 4384/2016 (Α' 78),

δ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή Κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ,

ε. υπό ίδρυση επιχειρήσεις, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες σύστασής εντός της προθεσμίας η οποία τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής.

5. Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος:

α) Οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ.). Σε περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης είναι υπό σύσταση επιχείρηση ή δεν έχει κλείσει μία ή σε περίπτωση μεγάλης επιχείρησης δύο τουλάχιστον διαχειριστικές χρήσεις, το κριτήριο ελέγχεται και θα πρέπει να πληρούνται για κάθε μία από τις επιχειρήσεις - μετόχους του φορέα διαχείρισης.

β) Επιχειρήσεις οι οποίες κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, ή που κατά την υποβολή της αίτησής τους για ενίσχυση, δεν δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση (άρθρο 14 παρ. 46 Γ.Α.Κ.). Ως «μετεγκατάσταση» ορίζεται η μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δρα-

στηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ (σημείο 61α άρθρο 2 Γ.Α.Κ.). Σε περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης είναι υπό σύσταση επιχείρηση ή δεν έχει κλείσει μία τουλάχιστον διαχειριστική χρήση, το κριτήριο ελέγχεται και θα πρέπει να πληρούνται για κάθε μία από τις επιχειρήσεις - μετόχους του φορέα διαχείρισης.

γ) Επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 7

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων της παρούσας υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, τα οποία αποτελούν κοινές δράσεις και τελούν σε συνάφεια ή προς εξυπηρέτηση και υποστήριξη των κύριων δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων και φορέων που απαρτίζουν τις επιχειρηματικές συστάδες.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 13 του Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα. στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ. στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ. στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ. στον τομέα της ναυπηγίας,

εε. στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας,

στστ. στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υπουργική απόφαση 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149) και Εγκ./ Πολ. 1133/2008]:

-02- Δασοκομία και Υλοτομία

-05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης).

-36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.

-41- Κατασκευές κτιρίων.

-42- Έργα πολιτικού μηχανικού.

-43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

-45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

-46- Χονδρικό εμπόριο.

-47- Λιανικό εμπόριο.

-49- Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών.

-52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς την μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 5.

- 53- Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.
- 55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
- 56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.
- 60- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών.
- 64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- 65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.
- 66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
- 70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης
- 72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη.
- 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78- Δραστηριότητες απασχόλησης.
- 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
- 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
- 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
- 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.
- 84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 85- Εκπαίδευση.
- 86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
- 87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
- 88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
- 90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
- 91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.
- 92- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.
- 93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης σστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
- 94- Δραστηριότητες οργανώσεων.
- 95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.
- 96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης σστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
- 97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
- 98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφο-

ρούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.

-99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 4399/2016, μπορούν να υπαχθούν και επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που υπάγονται στους μη ενισχυόμενους κλάδους του άρθρου 7, και των οποίων η κοινή δράση αφορά στους εξής Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητες :

α) 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.

β) 70.2- Δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.

γ) 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.

δ) 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς

4. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),

β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

5. α. Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα. 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],

ββ. 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,

γγ. 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].

β. Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα. ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ. εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας (έκδοση σήματος λειτουργίας) ή από την ημερομηνία που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας (εφόσον τμήμα της εντάσσεται στο εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο),

γγ. επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ. ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε. ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στοιχ. εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής: συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa), κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια], όπως αυτές ορίζονται στο ν. 4276/2014 (Α' 155),

ζζ. ίδρυση ξενώνων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι συνεταιρισμοί. Στον τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια που καθορίζονται στην κοινή απόφαση αριθμ. 108621/17-10-2016 (ΦΕΚ Β' 3410) «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10 του άρθρου 2 του καν. (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της επιτροπής, αποκλειστικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 4122/2017), με τους ειδικούς όρους, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμούς που ορίζονται σε αυτήν.

6. Στον τομέα πρωτογενούς παραγωγής, υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4122) «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117) και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια του τομέα αυτού», με τους όρους, προϋποθέσεις, περιορισμούς και προδιαγραφές που ορίζονται σε αυτήν.

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού,

β. επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού,

γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών του παρόντος. Για να θεωρηθεί ένα επενδυτικό σχέδιο ολοκληρωμένο, θα πρέπει να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του

φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του συνόλου του επιλέξιμου κόστους και όχι μόνο του ενισχυόμενου.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 7 και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 5. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτήρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

β. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη ΜΜΕ, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Η παραγωγική αυτή μονάδα έχει παύσει τη λειτουργία της.

ββ. Η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης. Ο φορέας διαχείρισης και τα μέλη του δεν πρέπει να σχετίζονται με τον πωλητή.

γγ. Η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

δδ. Τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορούν να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους. Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Μεταφορικά μέσα που κινούνται εκτός του χώρου της μονάδας δεν είναι επιλέξιμα.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτίρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τουλάχιστον για επτά (7) έτη σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, πέντε (5) έτη σε περίπτωση μεσαίων και τρία (3) έτη στην περίπτωση των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων,

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον φορέα διαχείρισης ως αγοραστή και με τα μέλη του.

Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβούν το 75% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο 50%.

5. Στην περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή (σε επίπεδο NUTS 3) για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της,

δ. ο φορέας θα πρέπει να υποβάλει το σύνολο των ενσώματων ή /και άυλων δαπανών του άρθρου 8 και 9 προκειμένου να αποτυπώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης κατά τα ανωτέρω,

ε. το ενισχυόμενο μισθολογικό κόστος που θα προκύπτει από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να είναι αποκλειστικά συνδεδεμένο με την περιγραφείσα αρχική επένδυση υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών. Σε περίπτωση που το φυσικό-οικονομικό αντικείμενο δεν υλοποιηθεί στο σύνολό του, το προκύπτον μισθολογικό κόστος αναδιαμορφώνεται αναλόγως.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,

γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.

Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί. Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. και καταχωρείται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Γ.Γ.Π.Σ (taxis). Μετά την καταχώρησή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή καταχωρείται στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο. Από την μεταγραφή ή την καταχώρηση η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του ΑΚ.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του παρόντος άρθρου με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

8. Για τις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι περιορισμοί που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. 129229/24.11.2017 (ΦΕΚ Β' 4122).

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Οι δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων ενισχύονται μόνο σε συνδυασμό με δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων του προηγούμενου άρθρου και μπορούν να ανέλθουν έως το ανώτατο ποσοστό του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 11.

2. Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ., είναι οι επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες. Για τις ανάγκες

της παρούσας, «νέες ΜΜΕ» λογίζονται οι υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία καταχώρισής τους στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στα οικεία Μητρώα.

3. Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά στην ανωτέρω κατηγορία δαπανών.

Άρθρο 10

Είδη Ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων της παρούσας, η ενίσχυση χορηγείται αποκλειστικά στους φορείς (νομικά πρόσωπα) που διαχειρίζονται τις επιχειρηματικές συστάδες.

2. Οι επιχειρηματικές συστάδες που αποτελούνται από ΜΜΕ ή/και από μεγάλες επιχειρήσεις σε ποσοστό έως και 50% ενισχύονται με τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α. φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό,

β. επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών,

γ. επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη,

δ. επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ. 31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση,

ε. σε περίπτωση που κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστωθεί ότι ο φορέας διαχείρισης περιλαμβάνει μεγάλη επιχείρηση με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 50% και έχει αιτηθεί επιχορήγηση, τότε το ποσό της αιτούμενης ενίσχυσης είναι δυνατό να μετατρέπεται σε φορολογική απαλλαγή εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί η κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής δυνατότητα χρηματοδότησης του ποσού αυτού από το φορέα διαχείρισης. Σε αντίθετη περίπτωση το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του.

3. Στις επιχειρηματικές συστάδες, στις οποίες περιλαμβάνεται μεγάλη επιχείρηση με ποσοστό συμμετοχής στο φορέα διαχείρισης μεγαλύτερο του 50%, παρέχονται τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα είδη ενισχύσεων των παραγράφων 2 και 3 παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά σύμφωνα με τους παρακάτω όρους:

α. Οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, για όλες τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων και δικαιούχων της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.

β. Η ενίσχυση της επιδότησης του κόστους απασχόλησης παρέχεται μόνο αυτοτελώς και μόνο επί των δαπανών μισθολογικού κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης.

γ. Τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται συνδυαστικά συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσού ενίσχυσης του κάθε επενδυτικού σχεδίου.

5. Για τις ανάγκες του παρόντος ως «συμβατική επένδυση» λογίζεται το τμήμα του επενδυτικού σχεδίου που δεν αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση.

6. Για να δικαιούνται οι υπαγόμενοι φορείς διαχείρισης συστάδων επιχειρήσεων να λάβουν τις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή / και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρέπει να έχουν εμφανίσει κέρδη προ φόρων σε μία κατ' ελάχιστον διαχειριστική χρήση από τις τελευταίες επτά (7), πριν από τη διαχειριστική χρήση της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης επιλέξει ένα από τα δύο αυτά είδη ενισχύσεων, αλλά κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προκύψει η μη πλήρωση της ως άνω προϋπόθεσης το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του. Ο όρος του προηγούμενου εδαφίου δεν καταλαμβάνει, τους υπό σύσταση φορείς διαχείρισης και όσους έχουν συσταθεί κατά τα τελευταία επτά (7) έτη πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

7. Επενδυτικά σχέδια που εμπεριέχουν αγορά καινούριου μηχανολογικού ή / και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, εφόσον επιθυμούν να κάνουν χρήση της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, σε αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής του και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου.

8. Επενδυτικά σχέδια που επιθυμούν να λάβουν την ενίσχυση της επιχορήγησης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής συμβατικής επένδυσης, σε αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα διαχείρισης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα

μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει επιλέξει την ενίσχυση της επιχορήγησης και το επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει και τμήμα αγοράς μηχανολογικού ή / και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση για το οποίο επιθυμεί να κάνει χρήση της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η αναλογία (μίγμα) μεταξύ επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και φορολογικής απαλλαγής χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι υποχρεωτικά η ίδια με αυτή που δηλώθηκε μεταξύ επιχορήγησης και φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα της συμβατικής επένδυσης.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων

Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης υπολογίζονται επί του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και ανά ομάδα δαπάνης (όπως αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα 2) και καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

α. Στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων χορηγούνται οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων) όπως αυτές καθορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης υπαγωγής Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.), ο οποίος αναρτάται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του αναπτυξιακού νόμου. Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων που αποτυπώνονται στο Χ.Π.Ε. αναφέρονται σε φορείς διαχείρισης που είναι μεγάλες επιχειρήσεις και προσαυξάνονται κατά 10% για φορείς διαχείρισης που είναι μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20% για φορείς διαχείρισης που είναι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

β. Οι αναφερόμενες σε φορείς διαχείρισης που είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι αυξημένες εντάσεις ενισχύσεων του Χ.Π.Ε. δεν ισχύουν για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται, επίσης, και στις εκτός περιφερειακών ενισχύσεων επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 9.

γ. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Χ.Π.Ε., οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης (Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου), οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε φορείς διαχείρισης που είναι ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης, ενώ σε φορείς διαχείρισης που είναι μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

δ. Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το ανώτατο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

αα. για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ανώτατο περιφερειακό όριο),

ββ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου περιφερειακού ορίου,

γγ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

2. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών της παραγράφου 1 του άρθρου 9 ορίζεται στο 50% αυτών, με την επιφύλαξη τυχόν διαφορετικών ποσοστών που ορίζονται στο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, ιδίως δε στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 Γ.Α.Κ.. Οι παραπάνω περιορισμοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο ν. 4399/2016, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων για το ανώτατο ποσό ενίσχυσης στα επενδυτικά σχέδια του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.

Άρθρο 12

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4399/2016.

Άρθρο 13

Υποβολή αίτησης υπαγωγής

1. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στην παρούσα διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληρο-

φοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

3. Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και ο αιτών ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της καταχώρισής του.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, και να υλοποιείται σε ένα τόπο εγκατάστασης.

5. Για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων, απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Άρθρο 14

Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης

1. Η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος καθεστώτος είναι συγκριτική και ολοκληρώνεται εντός πενήντα (50) ημερών από την ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής. Η διαδικασία αξιολόγησης των παραληφθεισών αιτήσεων υπαγωγής περιλαμβάνει:

- α. έλεγχο πληρότητας
- β. έλεγχο νομιμότητας
- γ. αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχο δεικτών βαθμολογίας
- δ. βαθμολογική κατάταξη επενδυτικών σχεδίων και
- ε. έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου.

Ο έλεγχος πληρότητας, ο έλεγχος νομιμότητας, η αξιολόγηση εύλογου κόστους και ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας των αιτήσεων υπαγωγής του παρόντος καθεστώτος ανατίθεται σε αξιολογητές του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΕΜΠΑ) του άρθρου 24, οι οποίοι επιλέγονται από το οικείο Μητρώο με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ.

Ο αξιολογητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του οφείλει να τηρεί τον Οδηγό Δεοντολογίας Αξιολογητών που εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου. Στον Οδηγό Δεοντολογίας εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των αξιολογητών και οι συνέπειες που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές.

Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εκδίδει τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων της παραγράφου 6 περ. α του άρθρου 14 του ν. 4399/2016, ο οποίος αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και περιλαμβάνει την περιγραφή του τυποποιημένου συστήματος ελέγχου πληρότητας, τις μεθόδους ελέγχου των προϋποθέσεων νομιμότητας και τις μεθόδους αξιολόγησης, πρότυπα κόστη για είδη επενδυτικών σχεδίων και λοιπές οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης.

2. Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης

α. Έλεγχος πληρότητας

Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών, το οποίο εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών υποχρεούται να αποδεχτεί ή να απορρίψει αιτιολογημένα τη σχετική χρέωση. Το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται από τον αξιολογητή στο ΠΣΚΕ εντός δύο (2) ημερών από την ώρα αποδοχής της χρέωσης, άλλως το επενδυτικό σχέδιο ανατίθεται εκ νέου προς έλεγχο πληρότητας σε άλλον αξιολογητή με την ίδια διαδικασία.

Ο έλεγχος πληρότητας διενεργείται με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας. Εάν ο αξιολογητής κρίνει την αίτηση πλήρη, το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό σχέδιο προωθείται περαιτέρω. Εάν το επενδυτικό σχέδιο απορριφθεί για λόγους μη πληρότητας της αίτησης υπαγωγής, ο φορέας υποδοχής επανεξετάζει την πληρότητα της αίτησης ως προς τα σημεία για τα οποία κρίθηκε μη πλήρης. Κατά το στάδιο αυτό, ο φορέας υποδοχής δύναται μέσω του ΠΣΚΕ να ζητήσει από τον φορέα τη συμπλήρωση ή διόρθωση δικαιολογητικών ή/και την προσκόμιση διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοση των οικείων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα 1. Η υποβολή των αιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων πραγματοποιείται εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη σχετική ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας, προς το φορέα του επενδυτικού σχεδίου. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις χρήσης ή μη της ψηφιακής υπογραφής και εσφαλμένου υπολογισμού του αναλογούντος παραβόλου, για το οποίο απαιτείται συμπλήρωση. Σε περίπτωση που ο φορέας υποβάλει διευκρινιστικά ή συμπληρωματικά στοιχεία οικειοθελώς, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη ακόμα και αν δεν έχει εκπνεύσει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.

Εάν ο φορέας υποδοχής διαπιστώσει ότι η αίτηση είναι πλήρης, το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό σχέδιο προωθείται περαιτέρω. Εάν κρίνει ότι ορθώς απορρίφθηκε η αίτηση για λόγους μη πληρότητας οι οποίοι εξακολουθούν να υφίστανται και μετά την υποβολή των συμπληρωματικών ή διορθωτικών δικαιολογητικών ή και την προσκόμιση των διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων, εκδίδεται σχετική διοικητική πράξη από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος της υπηρεσίας, η οποία γνωστοποιείται στο φορέα μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος. Κατά της απορριπτικής πράξης δεν προβλέπεται το δικαίωμα ένστασης του άρθρου 15, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του δημοσίου.

β. Έλεγχος νομιμότητας

Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται κατά προτεραιότητα από το ίδιο ως άνω μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών, με βάση τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων και τα σχετικά δικαιολογητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων πραγματοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων: α. πλήρης συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους της παρούσας, του ν. 4399/2016 και του κανονιστικού πλαισίου που εκδίδεται σε εφαρμογή του β. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου γ. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση. Ειδικότερα εξετάζονται:

- Η πλήρωση των προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου ως προς την επιλεξιμότητα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, του αντικειμένου δραστηριότητας, του τόπου εγκατάστασης, των μέσων χρηματοδότησης και εν γένει των στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου νομιμότητας, προκειμένου για την επιλεξιμότητά του.

- Η επιλεξιμότητα των δαπανών ανάλογα με τις αιτούμενες κατηγορίες ενισχύσεων, καθώς και η ορθή κατανομή τους ανά ομάδα δαπανών και ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με το Παράρτημα 2. Η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου μετά την αφαίρεση μη επιλέξιμων δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι διατηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου και ότι το επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει το ελάχιστο ύψος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5.

- Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία ως προς τη νόμιμη λειτουργία και εκπροσώπηση του φορέα, τις πηγές χρηματοδότησης, τον τόπο εγκατάστασης και λοιπά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1.

γ. Αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχος δεικτών βαθμολογίας.

Ταυτόχρονα με τον έλεγχο νομιμότητας, ο ίδιος αξιολογητής διενεργεί την αξιολόγηση εύλογου κόστους και τον έλεγχο δεικτών βαθμολογίας. Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι:

αα) η εκτίμηση του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,

ββ) η αξιολόγηση της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου,

γγ) η εξέταση των δεικτών βαθμολογίας με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο Παράρτημα 3 της παρούσας.

3. Το αποτέλεσμα του ελέγχου νομιμότητας, της αξιολόγησης εύλογου κόστους και του ελέγχου δεικτών βαθμολογίας υποβάλλεται από τον αξιολογητή στο ΠΣΚΕ εντός δέκα (10) ημερών από την ώρα αποδοχής της σχετικής χρέωσης στο ΠΣΚΕ, άλλως το επενδυτικό σχέδιο ανατίθεται εκ νέου προς αξιολόγηση σε άλλον αξιολογητή με την ίδια διαδικασία. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, αποστέλλεται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σχετικό μήνυμα από τον αξιολογητή μέσω του ΠΣΚΕ, με το οποίο τάσσεται προθεσμία έως οκτώ (8) ημερών προκειμένου να απαντήσει, που πάντως πρέπει να είναι εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης του ελέγχου νομιμότητας του προηγούμενου εδαφίου. Αν η, ως άνω, προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία ολοκληρώνεται στο σύνολό της.

4. Ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής του Οδηγού Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων διενεργείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων της περ. α (iii) της παρ. 2 του άρθρου 14 ν. 4399/2016. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και η παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ στην Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, η οποία, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να επικοινωνεί με τον αξιολογητή για τυχόν διευκρινίσεις επί της αξιολόγησης σχετικά με την ορθή εφαρμογή του νόμου, της προκήρυξης και του Οδηγού Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, καθώς και με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή μπορεί να αξιοποιήσει τη δυνατότητα συμπλήρωσης ή διόρθωσης δικαιολογητικών ή προσκόμισης διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων της περίπτωσης α της παραγράφου 2, εφόσον συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις έκδοσής τους κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης και υπό την προϋπόθεση ότι τα δικαιολογητικά αυτά αφορούν στο στάδιο της πληρότητας.

Η Επιτροπή επανεξετάζει την έκθεση αξιολόγησης και αποφαινεται υποβάλλοντας το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο ΠΣΚΕ.

5. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, καθαρτίζεται στο ΠΣΚΕ σχετικός προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης (ξεχωριστά για κάθε φορέα υποδοχής) ο οποίος αναρτάται και στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο την επωνυμία, το ΑΦΜ του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

τον αριθμό φακέλου του, το συνολικό ενισχυόμενο κόστος του, τη συνολική βαθμολογία του και τα συνολικά εγκριθέντα ποσά ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στους φορείς που περιλαμβάνονται στον οικείο προσωρινό πίνακα με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου. Προκειμένου ένα επενδυτικό σχέδιο να μπορεί να συμπεριληφθεί στους προσωρινούς πίνακες κατάταξης, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων νομιμότητας και να συγκεντρώνει την ελάχιστη προβλεπόμενη βαθμολογία σύμφωνα με το Παράρτημα 3. Κατά του προσωρινού πίνακα ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ενστάσεις που αφορούν στην εκτίμηση του κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ ο οικείος προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης. Στις περιπτώσεις που η υποβληθείσα αίτηση απορρίπτεται για λόγους που αναφέρονται στις περ. β' ή/και γ' της παραγράφου 2 του παρόντος, το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου και ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.

6. Μετά την εξέταση των ενστάσεων, καταρτίζεται οριστικός πίνακας κατάταξης (ξεχωριστά για κάθε φορέα υποδοχής), κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, τα επενδυτικά σχέδια κατατάσσονται με κριτήριο το μικρότερο ενισχυόμενο κόστος επένδυσης. Τα επενδυτικά σχέδια με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον οριστικό πίνακα υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού του κάθε φορέα υποδοχής.

7. Τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσεων με ατομικές αποφάσεις υπαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση των αποφάσεων αυτών είναι:

α. ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης,

β. ο Υπουργός Εσωτερικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Ανάπτυξης και Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και

γ. οι Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών.

Περίληψη της απόφασης αυτής εκδίδεται από τα παραπάνω όργανα, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στη Διαύγεια. Μετά τη σχετική ανάρτηση της περίληψης, η απόφαση υπαγωγής και η περίληψή της κοινοποιούνται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου και μέσω του ΠΣΚΕ.

Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ οι αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, ο αριθμός και η ημερομηνία ΦΕΚ και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

8. Αν το επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπαχθεί, είτε για λόγους που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' ή/και γ' της παραγράφου 2 του παρόντος, είτε γιατί δεν επαρκούν τα σχετικά κονδύλια, εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα ίδια όργανα, η οποία αναρτάται στη Διαύγεια και επίσης κοινοποιείται και μέσω του ΠΣΚΕ στον ενδιαφερόμενο, το σχετικό δε παράβολο δεν επιστρέφεται. Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ οι αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, καθώς και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

Άρθρο 15

Ενστάσεις

1. Κατά του προσωρινού πίνακα κατάταξης καθώς και της απορριπτικής απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 14 της παρούσας επιτρέπεται ένσταση του άρθρου 15 του ν. 4399/2016. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ ο οικείος προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης ή εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου του αποτελέσματος της αξιολόγησης σε περίπτωση που η υποβληθείσα αίτηση απορρίπτεται.

2. Για την εξέταση των ενστάσεων συνίσταται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016 Επιτροπή εξέτασης των ενστάσεων η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη, τα οποία προέρχονται από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13. Στην Επιτροπή δύναται να ορίζονται και αναπληρωματικά μέλη. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου της Επιτροπής, αυτή μπορεί να ορίζει ειδικούς εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

3. Τα μέλη της Επιτροπής ή οι ειδικοί εισηγητές οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση ή στην περίπτωση που στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β' βαθμού. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης από τον επενδυτικό φορέα και την παραλαβή της από την Επιτροπή, ορίζεται από τον Πρόεδρό της μέλος της Επιτροπής αρμόδιο να συντάξει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί της ένστασης. Το αρμόδιο για την εισήγηση μέλος της Επιτροπής αποκτά πρόσβαση μέσω του ΠΣΚΕ στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εξέτασης ενστάσεων του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, στο σύνολο των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, στα τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον φορέα και στις αξιολογήσεις που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον αξιολογητή και την Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Οι εισηγητές θα πρέπει να εξετάζουν τα στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τα κριτήρια επί των οποίων υποβάλλεται η εκά-

στοτε ένσταση και να διατυπώνουν στα σχετικά πεδία του ΠΣΚΕ την κρίση τους και την τεκμηρίωση αυτής.

4. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν Τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που απαιτούνται κατά τη διαδικασία εξέτασης της ένστασης ζητούνται διά της Επιτροπής από την αρμόδια Υπηρεσία ή τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και υποβάλλονται αναλόγως μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της σχετικής εφαρμογής του ΠΣΚΕ. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των μελών της Επιτροπής με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

5. Το έργο της Επιτροπής συνδράμει Γραμματεία που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται στην εκάστοτε αρμόδια Υπηρεσία οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα της Γραμματείας, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, των εισηγήσεων και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κωλυμάτων, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

6. Η Επιτροπή εξετάζει την ένσταση και βάσει του πορίσματός της διαμορφώνει και υποβάλλει το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο ΠΣΚΕ. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

7. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συντάσσει ετήσια έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τα θέματα των συνεδριάσεων, καθώς και τις αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο λειτουργίας της. Στα μέλη της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει, περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης. Στην περίπτωση που προκύπτουν λοιπά ζητήματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής, έχουν εφαρμογή τα άρθρα 13, 14 και 15 του ν. 2690/1999 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), όπως ισχύει.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Άρθρο 16

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παρα-

γωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος είναι επιτόπιος και διενεργείται αποκλειστικά από το εντεταλμένο όργανο ελέγχου της παραγράφου 8.

2. Σκοπός του ελέγχου είναι:

α. η διαπίστωση της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προς τις διατάξεις του ν. 4399/2016, της παρούσας προκήρυξης, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων των αποφάσεων υπαγωγής,

β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο Παράρτημα 4, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παραγράφου 7 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνηπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23. Η πιστοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου θεμελιώνει για το φορέα της επένδυσης απόλυτη προτεραιότητα στη χρονική κατάταξη αιτημάτων ελέγχου, ανά καθεστώς ενίσχυσης, για την καταβολή της προβλεπόμενης ενίσχυσης του άρθρου 20. Παρέκκλιση από τη σειρά προτεραιότητας μπορεί να υπάρξει για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για τους υπόλοιπους δικαιούχους. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι λόγοι απρόβλεπτης και έκτακτης ανάγκης, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής.

4. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση της Υπηρεσίας.

5. Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του ΠΣΚΕ.

6. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και της τήρησης των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης,

β) αν διαπιστώσει ελλείψεις ή σσωνος σημασίας που αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου είτε στην επένδυση, διατάσσει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου,

γ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, διατάσσει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση,

δ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18, 21 και 23 της παρούσας.

7. Για την υποβολή του αιτήματος ελέγχου απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτό προσδιορίστηκε στην απόφαση υπαγωγής. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ανώτερο των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Για την υποβολή νέου αιτήματος ελέγχου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υποβάλει αίτηση ελέγχου πιστοποίησης του 50% το παράβολο ανέρχεται στο ήμισυ του συνολικού παραβόλου. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

8. Τα Όργανα Ελέγχου Επενδύσεων του παρόντος συνιστώνται με την υπ' αριθμ. 118699/31-10-2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 3229). Με την απόφαση αυτή ορίζεται ο αριθμός των μελών τους, που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από δύο, και η ιδιότητά τους, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και με τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης, ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους, ανάλογα και με το είδος του ελέγχου, οι αρμοδιότητές τους, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού. Η απόφαση συγκρότησης εκάστου οργάνου Ελέγχου επένδυσης εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου 7 του άρθρου 14.

9. Εκδίδεται και δημοσιεύεται Οδηγός Ελέγχου Επενδύσεων από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, ο οποίος εξειδικεύει τη μέθοδο και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την ορθή εκτέλεση του ελέγχου και την ισότιμη αντιμετώπιση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή

αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.

2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παραγράφου 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής:

α) ουσιαστικές διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,

β) είσοδος ή αποχώρηση μέλους από την συστάδα, υπό την προϋπόθεση ότι διατηρείται ο ελάχιστος αριθμός μελών της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της παρούσας και δεν μεταβάλλεται το ποσοστό συμμετοχής της Μεγάλης επιχείρησης στον φορέα, ώστε να διατηρείται το ποσοστό επιχορήγησης των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 10 της παρούσας,

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

δ) αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης,

ε) παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 18.

3. Τα αιτήματα της παραγράφου 2 υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ε. πληρούνται οι ειδικό όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ν. 4399/2016 και όπως εξειδικεύονται στην παρούσα.

4. Ειδικό όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων.

α) Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση: (i) προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και (ii) ουσιαστικών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και (iii) μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 5% της εγκεκριμένης ή/και (v) μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 3.γ. του άρθρου

5 της παρούσας). Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 καθώς και οι παρακάτω όροι:

i. Η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του ενισχυόμενου κόστους του σχεδίου και το 100% του εγκεκριμένου κόστους της κατηγορίας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος στην κατηγορία, δεν ενισχύεται.

ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών των άρθρων 8 και 9 της παρούσας ήτοι α) δαπανών για περιφερειακές ενισχύσεις, β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.).

iii. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

iv. Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 5% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και τεκμηρίωση του κόστους με πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών ή συμβάσεις ανάθεσης, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, συνοδεύεται από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περίπτωση αρχικής επένδυσης 3.γ. του άρθρου 5 της παρούσας), ο φορέας θα πρέπει να συνοποβάει Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την αιτούμενη τροποποίηση, πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 δικαιολογητικά (παρ. Δ.7.iii, απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία τους κατά το χρόνο της αίτησης υπαγωγής).

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό

σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου.

vii. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο είχε λάβει βαθμολογία για την αξιοποίηση αργού κτηριακού δυναμικού, η αιτούμενη αλλαγή δεν πρέπει να επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο.

viii. Σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα της επένδυσης υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο, τυχόν αίτημα τροποποίησης εξετάζεται υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει να υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο.

β) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

ii. Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος, β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης, γ) τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας δικαιολογητικά, για την τεκμηρίωση του σημείου ii, εφόσον απαιτείται δ) δήλωση του φορέα.

iii. Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικειμένου σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α.

γ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους παρακάτω όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 της παρούσας προκήρυξης.

ii. Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη

εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο.

iii. Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση, β) έγγραφα /στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης. Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης, ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, βάσει των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 5, γ) επικαιροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει των πινάκων του υποδείγματος που είχαν υποβληθεί κατά την υπαγωγή οι οποίοι θα μεταβάλλονται μόνο ως προς τα νέα δεδομένα βάσει της αιτούμενης αλλαγής, προκειμένου να υπολογίζονται εκ νέου οι δείκτες ιδίων και διαθέσιμων κεφαλαίων και ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων), δ) αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 18 της παρούσας, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Το αίτημα υποβάλλεται πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτό χωρίς να απαιτείται έκδοση απόφασης, εφόσον πιστοποιείται η υλοποίηση εντός της παραπάνω προθεσμίας του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής ανεξάρτητα από τυχόν μεταγενέστερη απόφαση τροποποίησης.

ii. Η υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου εντός της παραπάνω προθεσμίας ολοκλήρωσης, πιστοποιείται μετά από έλεγχο αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με το άρθρο 16, εφόσον ο φορέας υποβάλει αίτηση ελέγχου υλοποίησης του 50% εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης προθεσμίας ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 18.

iii. Αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης και για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από:

α) επιστολή του φορέα στην οποία αναφέρονται αναλυτικά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας, β) επίσημα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω, γ) τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

5. Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια Υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το αρμόδιο όργανο για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής εφόσον το αίτημα υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στο φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται κατ' ουσία και αρχειοθετείται.

6. α) Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, στις περιπτώσεις αλλαγής επωνυμίας ή/και νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης, οι οποίες διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων του φορέα σύμφωνα με τις παραγράφους 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας. Για την έκδοση τροποποιητικής απόφασης, κατά την γνωστοποίηση της μεταβολής συνυποβάλλεται υποχρεωτικά ισχύον καταστατικό της επιχείρησης και βεβαίωση της μεταβολής στο ΓΕΜΗ.

β) Εφόσον κατά τη γνωστοποίηση μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας, διαπιστώνεται ότι λόγω αυτής ο φορέας έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, η υπηρεσία προβαίνει αυτεπάγγελτα σε τροποποίηση των όρων της απόφασης υπαγωγής ή και ανάκληση αυτής εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής, ιδιαιτέρως οι προϋποθέσεις του άρθρου 6, του άρθρου 7 παρ. 1 και του άρθρου 10 παρ. 2 και 6.

7. Για την υποβολή αιτημάτων της παραγράφου 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του ν. 4399/2016.

Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης. Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο συνίσταται στην υλοποίηση κοινής υποδομής, η ολοκλήρωση του του επενδυτικού σχεδίου νοείται η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου αυτού και η νόμιμη λειτουργία του. Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο συνίσταται στην υλοποίηση επιμέρους δράσεων από καθένα μέλος της συστάδας, η ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου θεωρείται ότι συντελέστηκε εφόσον ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο και πιστοποιείται η νόμιμη λειτουργία της επιμέρους δράσης και του τελευταίου μέλους της συστάδας.

2. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου 7 του άρθρου 14.

3. α. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

ββ. υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

β. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας.

4. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών, καθώς και με τη δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις εργασίας (εκφρασμένων σε Ε.Μ.Ε.) που ορίζονται με την απόφαση υπαγωγής. Οι λοιπές θέσεις πρέπει να δημιουργούνται μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

5. Ο φορέας διαχείρισης υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) μέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας διαχείρισης του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 23.

Άρθρο 19

Διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Ο έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης διενεργείται κατόπιν υποβολής του αιτήματος του άρθρου 18, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16.

2. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου όπως αυτός αποτυπώνεται στην απόφαση ολοκλήρωσης και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά είχαν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 20

Καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από το δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή τυχόν εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ως άνω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

δ. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4399/2016 εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (ΔΦΑ) της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 και κάθε συναφές θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

2. Επιχορήγηση

α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί κατόπιν σχετικού αιτήματος να καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της υλοποίησης του 50% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της ρύθμισης της περίπτωσης α', καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε Τραπεζικά Ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

α. Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την

πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης από το φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ. Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

6. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον ν. 4399/2016 καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ή και από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

7. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου, εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κε-

φαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21, επιστρέφονται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον ν. 4174/2013 (Α' 170). Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, αυτό προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

1. Οι φορείς διαχείρισης, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, πλέον των οριζόμενων στο άρθρο 6, να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

2. Ορίζεται διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του όπως αυτή προσδιορίζεται στις αποφάσεις ολοκλήρωσης, ως εξής: τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου για τις Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, πέντε (5) ετών για τις Μεσαίες επιχειρήσεις και επτά (7) ετών για τις Μεγάλες επιχειρήσεις. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης. Σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, το παραπάνω διάστημα προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 της παρούσας.

3. Οι φορείς διαχείρισης, μετά την υπαγωγή τους στον ν. 4399/2016 και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων οφείλουν:

α. να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής,
β. να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης,
γ. να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,

δ. να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,

ε. να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4,

στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοτών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ζ. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης,

η. να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία ή αποσχίσουν κλάδο, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση,

θ. να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας διαχείρισης του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται τροποποίηση των όρων της απόφασης υπαγωγής ή και ανάκληση αυτής εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής, ιδιαιτέρως οι προϋποθέσεις του άρθρου 6, του άρθρου 7 παρ. 1 και του άρθρου 10 παρ. 2 και 6,

ι. να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους (νέες ή υφιστάμενες), όπως προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, με την επιφύλαξη της περ. γ της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4399/2016. Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται η δημιουργία νέων Ε.Μ.Ε. κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, οι φορείς έχουν την υποχρέωση διατήρησης των υφιστάμενων κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, Ετήσιων Μονάδων Εργασίας,

ια. να αναρτούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου,

ιβ. να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) μέσω ΠΣΚΕ στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής.

4. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των περιπτώσεων ε' και θ' της προηγούμενης παραγράφου, με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

5. Οι φορείς διαχείρισης των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέ-

σεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10), έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς, στην αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 της παρούσας, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και αφορούν στα εξής:

- α) τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- β) πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- γ) τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,
- δ) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 10% των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, βάσει καταλόγου που καταρτίζεται μέσω του ΠΣΚΕ. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να συμπεριληφθούν επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προέκυψαν ενδείξεις για μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της παρούσας.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την παρακολούθηση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των περ. β', γ', δ', ε', στ' και ι' (για την ενίσχυση μισθολογικού κόστους) της παραγράφου 3 του άρθρου 21 ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με το Γ.Α.Κ., ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων το σύνολο της ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβολής του συνόλου τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το

ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 21 της παρούσας μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να ανακτηθεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή ανακτηθεί μέρος αυτής προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους ή/και καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

- α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιστρέφεται η χορηγηθείσα ενίσχυση,
- β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

4. Οι συνέπειες, που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

5. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ιβ' της παραγράφου 3 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 21 της παρούσας επιβάλλεται στο φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 3% της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση της κατ' εξακολούθηση παραβίασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της παρούσας και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος άρθρου.

6. Για την επιβολή των κυρώσεων της παραγράφου 2 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ιδίως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, Η επιβολή μερικής επιστροφής της εγκριθείσας ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% και 30%, βάσει των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο κριτηρίων.

7. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4399/2016 καθορίζονται οι διαδικασίες ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής και ανάκτησης ενισχύσεων, ο τρόπος επιβολής προστίμου και είσπραξής του και κάθε άλλο συναφές με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα.

8. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, την καταβολή των οφειλόμενων φόρων, τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 24 Μητρώο Αξιολογητών

1. Οι αξιολογητές των επενδυτικών σχεδίων προέρχονται από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του π.δ. 33/2011 (Α' 83), βάσει ηλεκτρονικής κλήρωσης.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των αξιολογητών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των αξιολογητών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 25 Μητρώο Ελεγκτών

1. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων αξιοποιείται το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) του π.δ. 33/2011 (Α' 83).

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των ελεγκτών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των ελεγκτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Ελεγκτών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 26 Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών

1. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4399/2016 συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών. Η επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από υπαλλήλους του ως άνω Υπουργείου ή και των Περιφερειών. Η Επιτροπή αυτή ασκεί σε

συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 13 τις εξής αρμοδιότητες:

α. εξετάζει τις αιτήσεις των υποψήφιων αξιολογητών και ελεγκτών και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό, με απόφαση του οποίου εγγράφονται στα Μητρώα,

β. παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εγγεγραμμένων στα Μητρώα στις διατάξεις της παρούσας, καθώς και την ορθή εφαρμογή εκ μέρους τους του κανονιστικού πλαισίου,

γ. μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τους εγγεγραμμένους στα Μητρώα, να επιβάλλει την προσωρινή τους παύση, καθώς και να εισηγείται προς τον Υπουργό την οριστική διαγραφή τους, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται πλημμελής ή εκπρόθεσμη εκπλήρωση των καθηκόντων τους,

δ. διενεργεί ελέγχους στις εκθέσεις αξιολόγησης ή ελέγχου που υποβάλλουν οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα,

ε. συντάσσει Οδηγό Διαχείρισης των δύο Μητρώων, ο οποίος περιλαμβάνει τα σχετικά με τα προσόντα και την αξιολόγηση των εγγεγραμμένων σε αυτά.

2. Η Επιτροπή στο τέλος κάθε έτους υποβάλλει έκθεση προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εφαρμογής του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή τους.

3. Οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες λειτουργίας της Επιτροπής θα εξειδικευθούν στην απόφαση σύστασής της.

Άρθρο 27 Γνωμοδοτική Επιτροπή

Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος, εκδίδονται κατόπιν γνωμοδότησης Γνωμοδοτικών Επιτροπών. Οι Επιτροπές αυτές συνιστώνται και συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου 7 του άρθρου 14. Στην απόφαση συγκρότησης ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, τυχόν ειδικές περιπτώσεις σχετικά με την έκδοση αποφάσεων τροποποιήσεων, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15). Τα μέλη αυτά προέρχονται από στελέχη των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 13, συναρμόδιων υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων, με εμπειρία σε θέμα της παρούσας απόφασης και του ν. 4399/2016, καθώς και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και ειδικούς σε θέματα επενδύσεων και η θητεία τους ορίζεται διετής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΥ
ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ ΤΟΥ
ν. 4399/2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Συνέργειας και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016	- Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης ....
A. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής	10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση
B. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή – Οριστική υποβολή αίτησης	11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης .....
Γ. Στοιχεία και δικαιολογητικά της Αίτησης Υπαγωγής	12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο) .....
1. Οικονομοτεχνική μελέτη	13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού .....
2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής	14. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργούντος κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου .....
3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής	15. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων δανείων μετά την επένδυση) .....
4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα	16. Στοιχεία τεκμηρίωσης χαρακτήρα κινήτρου .....
5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις	17. Πρόσθετα δικαιολογητικά επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής .....
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ	Προσάρτημα Παραρτήματος 1: Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για το Καθεστώς Ενισχύσεων Συνέργειας και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016 .....
7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4399/2016 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας)	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Συνέργειας και Δικτυώσεις .....
8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Καθορισμός στοιχείων αξιολόγησης, δεικτών βαθμολογίας και στάθμισης των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Συνέργειας και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016 .....
9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Καθορισμός των δικαιολογητικών που συνοδεύουν το αίτημα τακτικού ελέγχου στα Καθεστώτα Ενισχύσεων του ν. 4399/2016 .....
- Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές	
- Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής	
- Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνο-οικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Συνέργειες και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016

Η Αίτηση Υπαγωγής και όλα τα στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά του οικείου ηλεκτρονικού φακέλου τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Α. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής

Για την υπαγωγή στις διατάξεις του καθεστώτος «Συνέργειες και Δικτυώσεις» υποβάλλεται Αίτηση Υπαγωγής ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), η οποία περιλαμβάνει:

- Στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ.

- Πραγματικές, σαφείς και ορισμένες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

- Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Υ.Δ.), βάσει του υποδείγματος που παρατίθεται στο Προσάρτημα 1 του παρόντος. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα ή από όλους τους συμμετέχοντες εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής ο φορέας είναι υπό σύσταση ή δεν έχει κλείσει μια τουλάχιστον διαχειριστική χρήση, με ηλεκτρονική υπογραφή ή με χειρόγραφη υπογραφή θεωρημένη για το γνήσιο από αρμόδια υπηρεσία.

- Αναλυτικά τεχνικοοικονομικά και λοιπά στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, συνοδευόμενα από έγγραφα και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως προσδιορίζονται αναλυτικά στη συνέχεια.

Β. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή - Οριστική υποβολή αίτησης

Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ (προσωρινή υποβολή) και ακολουθεί εκτύπωση του εντύπου «Ερωτηματολόγιο» (σε μορφή αρχείου pdf), το οποίο υπογράφεται με ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της επένδυσης ή, σε περίπτωση υπό σύσταση φορέα, από τα φυσικά πρόσωπα/ατομικές επιχειρήσεις ή τους εκπροσώπους των νομικών προσώπων που θα συστήσουν το φορέα. Στη συνέχεια το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και ακολουθεί η οριστική υποβολή της αίτησης.

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: α. μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και β. μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται ηλεκτρονικά από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει, υποχρεωτικά κατά τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου, ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Γ. Στοιχεία και δικαιολογητικά της Αίτησης Υπαγωγής
1. Οικονομοτεχνική μελέτη

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο word που επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και να περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Εισαγωγή: Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικείμενου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων του φορέα διαχείρισης ώστε να τεκμηριώνεται ότι το επενδυτικό σχέδιο αποτελεί κοινή δράση και τελεί σε συνάφεια ή προς εξυπηρέτηση και υποστήριξη των κύριων δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που απαρτίζουν την επιχειρηματική συστάδα καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5).

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου (φορέας επιχειρήσεων)

- α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό σκοπός.

- β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

Η εταιρική μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

- γ. Μετοχικό / Εταιρικό / Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

- δ. Στοιχεία μετόχων /εταίρων / μελών του φορέα διαχείρισης: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών). Τεκμηρίωση θεματικής εστίασης με αναφορά στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων που μετέχουν στην επιχειρηματική συστάδα, καθώς και τις γεωγραφικές περιοχές που αναπτύσσονται οι κοινές δράσεις αυτών.

- ε. Δραστηριότητα του φορέα διαχείρισης: Σύντομη αναφορά στις δραστηριότητες που ασκεί ο φορέας και ειδικότερα σε αυτές που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικής συστάδας και δημιουργούν προστιθέμενη αξία για κάθε ένα από τα μέλη που συμμετέχουν σε αυτήν. Τυχόν σχόλια-παρατηρήσεις επί των απολογιστικών στοιχείων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

- στ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου.

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στο οικείο εδάφιο του παρόντος.

- Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου
α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού. Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του ΠΣΚΕ), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή/και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων:

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται για το μισθολογικό κόστος απαιτείται να περιγράφεται το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου κατά τα ανωτέρω και να αναλύονται οι επιλέξιμες δαπάνες αυτού, καθώς επίσης να αναλύεται και να τεκμηριώνεται ο τρόπος υπολογισμού του εκτιμώμενου μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 129229/24-11-2017 (Β' 4122) για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής απαιτείται αναλυτική αναφορά της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στη σχετική κοινή υπουργική απόφαση (όπως π.χ. ενδεικτικά, προσδιορισμός του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης του σχεδίου, υποχρέωση ή όχι υποβολής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, επιδιωκόμενοι στόχοι, κ.α.)

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 108621/17-10-2016 (Β' 3410) για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, απαιτείται αναλυτική αναφορά της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στη σχετική κοινή υπουργική απόφαση.

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 43965/30-11-1994 (Β' 922) εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων, απαιτείται αναλυτική περιγραφή των έργων / δαπανών ανά κατηγορία επενδυτικών έργων εκσυγχρονισμού σύμφωνα με την παρ. 2 της κοινής υπουργικής απόφασης.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή / και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική).

Ειδικότερα:

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.γ του άρθρου 5, (διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.δ του άρθρου 5 (θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή (σε συμφωνία με το απόσπασμα Μητρώου Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

- Ενότητα Γ: Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας)

Παρουσίαση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης σε συσχετισμό με τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχετικό Πίνακα Απασχόλησης του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά. Ειδικότερα:

α. Τεκμηρίωση του υπολογισμού των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε ΕΜΕ κατά τους 12 τελευταίους μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του καθεστώτος σε συμφωνία με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

β. Ανάλυση των δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης και τεκμηρίωση του υπολογισμού αυτών σε ΕΜΕ. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με τη μορφή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, σαφής προσδιορισμός των ειδικοτήτων και της εκπαιδευτικής βαθμίδας των απασχολούμενων στις θέσεις των οποίων το μισθολογικό κόστος ενισχύεται.

- Ενότητα Δ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

Ειδικά για την περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που αιτούνται επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ο φορέας παρέχει επαρκή τεκμηρίωση για τον προϋπολογισμό κόστους μισθοδοσίας ανά δημιουργούμενη θέση απασχόλησης (ενδεικτικά, παράθεση στοιχείων αγοράς, στοιχεία μισθοδοσίας υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης, συμβάσεις κ.α.).

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχέτισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,

- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δήμου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

- Ενότητα Ε: Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου

α. Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων - υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.)

β. Τυχόν σχόλια - παρατηρήσεις επί των σχετικών πινάκων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα κάτωθι Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και συνυποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ.

- Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης (αρχείο xls στο οποίο θα πρέπει να εμφανίζονται και οι συναρτήσεις υπολογισμού των τιμών).

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα βάσει σχετικού υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

- Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης: Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής

Υποβάλλεται εκτύπωση e-παραβόλου (ή διπλότυπο πληρωμής του στη Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα προκήρυξη (άρθρο 13). Η εξόφληση του παραβόλου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και να τεκμηριώνεται με την υποβολή σχετικού δικαιολογητικού. Επισημαίνεται ότι το απαιτούμενο παράβολο υπολογίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και όχι επί του ενισχυόμενου τμήματος αυτού.

3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:

i. Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ. Για τους φορείς της παρ. 4γ του άρθρου 6 πιστοποιητικό καταχώρησης στο οικείο Μητρώο, όπως αυτό ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους (Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ),

Μητρώο της υπουργικής απόφασης του άρθρου 37 του ν. 4384/2016 για τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ).

Ως χρόνος ίδρυσης νοείται ο χρόνος ίδρυσης που αποτυπώνεται στο πιστοποιητικό καταχώρησης του φορέα στο οικείο μητρώο. Για επιχειρήσεις που προέρχονται από μετατροπή, ως χρόνος ίδρυσης νοείται αυτός της αρχικής σύστασής τους.

ii. Ισχύον καταστατικό (για όλες τις περιπτώσεις εκτός ατομικών επιχειρήσεων).

iii. Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα.

iv. Στοιχεία πιστοποίησης της σύνθεσης του φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (δεν αφορά εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά και προσωπικές εταιρείες):

Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων / εταίρων / μελών του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής / εταιρικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.

v. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης.

vi. Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους / εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

vii. Σε περίπτωση που ο ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους κάτωθι:

α) 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.

β) 70.2- Δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.

γ) 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.

δ) 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς

απαιτείται επιπλέον η υποβολή του ανωτέρω δικαιολογητικού iii (Δήλωση μεταβολών ΔΟΥ) για κάθε μία από τις επιχειρήσεις - μέλη της συστάδας.

4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα.

i. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

ii. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

iii. Πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.

iv. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης. Σε περίπτωση που το Πρωτοδικείο δεν εκδίδει το πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση ή στο υποβληθέν πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου δεν υπάρχει σχετική αναφορά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην επιχειρηματική συστάδα στην περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης α) είναι υπό σύσταση ή, β) δεν έχει τουλάχιστον μια κλεισμένη διαχειριστική χρήση κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις:

i. Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές.

ii. Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν) του τελευταίου οικονομικού έτους, των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.

iii. Έντυπο Ε3 των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.

iv. Οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

v. Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπογεγραμμένο από λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην επιχειρηματική συστάδα στην περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης α) είναι υπό σύσταση ή β) δεν έχει τουλάχιστον μια κλεισμένη διαχειριστική χρήση κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ

Υποβάλλεται Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και το Υπόδειγμα 2003/С 118/03, υπογεγραμμένη (ψηφιακά ή με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής) από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα. Η Δήλωση ΜΜΕ συμπληρώνεται με βάση τη μετοχική/εταιρική σύνθεση του φορέα κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, όπως δηλώνεται στο αίτημα υπαγωγής.

Η Δήλωση συνοδεύεται από διάγραμμα συμμετοχών όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις -μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση) στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα. Το διάγραμμα συμμετοχών υποβάλλεται από όλους του φορείς επενδυτικών σχεδίων με σχετική αναφορά αν δεν υπάρχουν συμμετοχές κατά τα παραπάνω οριζόμενα.

Για κάθε εταιρεία που απεικονίζεται στο Διάγραμμα συμμετοχών, υποβάλλονται:

- Στοιχεία τεκμηρίωσης της μετοχικής-εταιρικής σύνθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3iv της παρούσας καθώς και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων (για επιχειρήσεις με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα - πρώην βιβλία Γ κατηγορίας) ή αντίστοιχα έντυπα Ε3 (για επιχειρήσεις με απλογραφικό λογιστικό σύστημα - πρώην βιβλία Β' κατηγορίας). Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων

ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές.

- Υποβληθείσες ΑΠΔ των 3 τελευταίων ημερολογιακών ετών, για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρησή του συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης.

Επιπλέον, για κάθε μία από τις επιχειρήσεις - μέλη της συστάδας που δεν είναι Μεγάλη επιχείρηση, υποβάλλεται Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και το Υπόδειγμα 2003/С 118/03, υπογεγραμμένη (ψηφιακά ή με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής) από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.

7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4399/2016 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).

i. Στις περιπτώσεις β, γ και δ της παρ. 3 του άρθρου 5 (επέκταση δυναμικότητας, διαφοροποίηση παραγωγής, θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας):

- Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας. Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

- Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα της μονάδας) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής.

ii. Στην περίπτωση γ της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4399/2016 (διαφοροποίηση της παραγωγής) υποβάλλονται επιπλέον των δικαιολογητικών της προηγούμενης παραγράφου:

Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, το οποίο θα περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν το αίτημα υπαγωγής, των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης.

iii. Στην περίπτωση δ της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4399/2016 (θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας), για τις μεγάλες επιχειρήσεις, υποβάλλονται επιπλέον των δικαιολογητικών της περίπτωσης i ανωτέρω:

Αποσπάσματα των τριών τελευταίων ετών του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της εγκατάστασης που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί, υπογεγραμμένα από

το λογιστή σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης, τα οποία θα περιλαμβάνουν τις ετήσιες αποσβέσεις των στοιχείων αυτών.

Σε περίπτωση που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με την δραστηριότητα αποσβέσεις για τα τρία τελευταία έτη, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

Επισημαίνεται ότι ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων (περιπτώσεις ββ, γγ, δδ, εε, παρ. 4γ, άρθρου 7 ν. 4399/2016) συνιστά περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (περίπτωση δ άρθρου 5 ν. 4399/2016). Ειδικότερα στη περίπτωση γγ εκ των ανωτέρω περιπτώσεων της παραγράφου 4γ του άρθρου 7 του ν. 4399/2016 που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε εκσυγχρονισμό μονάδας που έχει διακόψει την λειτουργία της χωρίς να έχει γίνει αλλαγή χρήσης συνυποβάλλονται και βεβαιώσεις αρμοδίων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η μονάδα έχει διακόψει την λειτουργία της για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (υποχρεωτικά δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την διακοπή λειτουργίας της ξενοδοχειακής μονάδας ή τη θέση σε αδράνεια και επικουρικά μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ ή και πιστοποιητικό ΓΕΜΗ).

iv. Στην περίπτωση ε της παρ. 3, άρθρο 5 του ν. 4399/2016 (απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει) υποβάλλονται (ανά περίπτωση όπου απαιτείται):

α. Βεβαιώσεις αρμοδίων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεκριμένες καταστάσεις μισθοδοσίας και λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας).

β. Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία των ακινήτων (κτίρια) αφαιρουμένης της αξίας του γηπέδου επί του οποίου έχουν ανεγερθεί και θα βεβαιώνεται ότι η κατασκευή τους είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία. Σε περίπτωση που τμήμα των κτιριακών εγκαταστάσεων έχει ρυθμιστεί με τον ν. 4178/2013 ή προγενέστερο νόμο, το πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει επιμέρους εκτίμηση του κόστους αυτών.

γ. Έκθεση από πραγματογνώμονα Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για την εμπορική αξία και την κατάσταση του εξοπλισμού καθώς και την δυνατότητα επαναλειτουργίας του. Στην έκθεση θα βεβαιώνεται η παλαιότητα του εξοπλισμού με βάση την ημερομηνία κτήσης του όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων της επιχείρησης.

δ. Υπεύθυνη δήλωση του πωλητή στην οποία θα αναφέρονται:

- Κρατικές ενισχύσεις που τυχόν έχει λάβει η επιχειρηματική μονάδα και αναλυτική περιγραφή των παγίων που έχουν ενισχυθεί.

- Ότι ο πωλητής (ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν σχετίζεται με τον φορέα της επένδυσης, δηλαδή δεν κατέχει/ελέγχει την πλειοψηφία των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου και δεν ασκεί κυρίαρχη επιρροή στο φορέα της επένδυσης μέσω εταιριών ή μέσω ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (π.χ μέλη της ίδιας οικογένειας).

8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Τα δικαιολογητικά της περ. iv του σημείου 7 υποβάλλονται και στην περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχονται δαπάνες αγοράς μέρους των στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Επισημαίνεται ότι η αγορά μέρους των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει, αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για ΜΜΕ (και όχι για μεγάλες επιχειρήσεις) αλλά δεν εξασφαλίζει από μόνη της το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης ο οποίος τεκμηριώνεται μόνον εφόσον το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε μία εκ των περιπτώσεων α, β, γ ή δ της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016.

9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του ν. 4399/2016 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11) και της παρούσας απόφασης προκήρυξης, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα.

Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταιριών / μελών, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο ν. 4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου. Επιπρόσθετα, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

i. Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι ατομικές επιχειρήσεις η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με:

- τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

- βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

Εφόσον η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με κεφάλαια εξωτερικού, προκειμένου ο φορέας να τεκμηριώσει τη βαθμολογία του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού θα πρέπει στις παραπάνω βεβαιώσεις να αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω κεφάλαια έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση βεβαιώσεων κατοχής κινητών αξιών, αυτές θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων του εξωτερικού και να τεκμηριώνεται η κατοχή καθώς και η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου για ένα χρόνο πριν την αίτηση υπαγωγής.

ii. Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης είναι συνεταιρισμός και εφόσον η συμμετοχή κάθε μέλους στην αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου για τους σκοπούς της επένδυσης, δεν υπερβαίνει τις 5.000 €, είναι δυνατό, αντί των παραπάνω δικαιολογητικών να υποβληθεί μόνο απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

iii. Αν οι μέτοχοι-εταίροι του φορέα είναι Νομικά πρόσωπα υποβάλλονται για το καθένα:

- οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης για εταιρείες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα - πρώην βιβλία Γ' Κατηγορίας (εκτός αν έχουν ήδη υποβληθεί με τη Δήλωση ΜΜΕ για τον υπολογισμό του μεγέθους, οπότε δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή) ή, για εταιρείες που τηρούν με απλογραφικό λογιστικό σύστημα - πρώην βιβλία Β κατηγορίας, καταρτισθείς προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού προσώπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέλθει από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται:

- απόφαση της Γ.Σ. της μετόχου ή του Δημοτικού Συμβουλίου (εφόσον ο φορέας της επένδυσης είναι δημοτική επιχείρηση), για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης
- κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου.

iv. Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, αντί των ανωτέρω δικαιολογητικών υποβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

v. Για την τεκμηρίωση της βαθμολογίας του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού, στις περιπτώσεις μετόχων - νομικών προσώπων, πλέον των παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικών, θα πρέπει να υποβάλλονται και οι βεβαιώσεις τραπεζών ή εταιρειών διαχείρισης συλ-

λογικών επενδύσεων του εξωτερικού, όπως προβλέπονται ανωτέρω για τους μετόχους - ατομικές επιχειρήσεις.

vi. Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου του φορέα πρόκειται να καλυφθεί με μετρητά που θα προέλθουν από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων (αποκλειστικά γήπεδα ή κτίρια) των μετόχων του, υποβάλλονται:

- αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ όπου αποτυπώνεται η αντικειμενική αξία των εν λόγω ακινήτων. Σε περίπτωση εκποίησης ακινήτου, για το οποίο δεν προσδιορίζεται η αντικειμενική αξία (π.χ. γήπεδα), υποβάλλεται εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή ή έντυπο προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας γης από συμβολαιογράφο της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο (Α/Α Γης) ή έγγραφο της αρμόδιας ΔΟΥ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου βάσει συγκριτικών τιμών

- βεβαίωση από το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό Γραφείο ότι τα εν λόγω ακίνητα είναι ελεύθερα βαρών ή με αναφορά του είδους και του ύψους αυτών.

- στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας πώλησης του παγίου (επιστολή από τον υποψήφιο αγοραστή για την πρόθεση αγοράς του ακινήτου προς πώληση και το προσφερόμενο τίμημα, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής).

Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής

Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο έχει πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται:

i. Νομιμοποιητικά στοιχεία αύξησης και καταβολής του κεφαλαίου από τα οποία και να προκύπτει ότι αυτή πραγματοποιήθηκε για το σκοπό της επένδυσης. Αναλυτικότερα:

- Σε περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιρειών: (1) Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για το σκοπό της προτεινόμενης επένδυσης. (2) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ καταχώρησης της απόφασης αύξησης (3) Καταθετήρια του εισφερόμενου ποσού από τους μετόχους όπου θα αναγράφεται η αιτιολογία καταβολής (4) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της πιστοποίησης καταβολής της αύξησης ή αντίγραφο της σχετικής καταχώρησης στο ΓΕΜΗ.

- Σε περίπτωση προσωπικών εταιρειών: Πράξη τροποποίησης καταστατικού, κατατεθειμένη στο ΓΕΜΗ και το αντίστοιχο πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της εν λόγω καταχώρησης, αναφορικά με την πραγματοποιηθείσα αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, όπου θα αναγράφεται ο σκοπός της.

ii. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του κεφαλαίου της αύξησης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (βεβαίωση μέσου υπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού του τελευταίου μηνός καθώς και πρόσφατο απόσπασμα ισοζυγίου στο οποίο εμφανίζονται τα υπόλοιπα των εν λόγω λογαριασμών για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας).

• Σημειώνεται ότι ως χρόνος της αύξησης θεωρείται:

α) για τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση πιστοποίησης της καταβολής: η ημερομηνία ανακοίνωσης από

το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης πιστοποίησης της καταβολής του ποσού της αύξησης β) για τις λοιπές επιχειρήσεις: η ημερομηνία ανακοίνωσης από το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης της τροποποίησης του καταστατικού.

Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον:

i. Για υφιστάμενες εταιρείες με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ κατηγορίας), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καλύπτονται από τα Οικονομικά στοιχεία του φορέα που υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο 5 της παρούσας (Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση).

ii. Για υφιστάμενες εταιρείες με απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β κατηγορίας), αυτός ο τρόπος κάλυψης ιδίων κεφαλαίων δεν γίνεται αποδεκτός.

Για την τεκμηρίωση του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών (από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα) και της δυνατότητας διάθεσης τους για τον σκοπό της επένδυσης, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά για τις χρήσεις στις οποίες σχηματίστηκαν:

- Ισοζύγιο των λογαριασμών: ΕΛΠ:46 (Αποθεματικά νόμων) και 48 (Αποθεματικά καταστατικού και λοιπά αποθεματικά). Σε περίπτωση που οι χρήσεις αναφέρονται σε ΕΓΛΣ: 41.03, 41.04, 41.05.

- Ισολογισμό για τις σχετικές χρήσεις σχηματισμού τους.

- Το προσάρτημα του παραπάνω ισολογισμού, το οποίο στο στοιχείο (12) «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», υποχρεωτικά πρέπει να έχει ανάλυση κάθε αποθεματικού, με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο (Μόνο για μικρές, μεσαίες, μεγάλες - όχι για πολύ μικρές βάσει κριτηρίων ΕΛΠ). Ο αριθμός (12) και η περιγραφή «Στοιχεία Καθαρής Θέσης» στο προσάρτημα είναι ενδεικτικός και μπορεί να διαφέρει αριθμητικά ή λεκτικά, ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε οντότητας. Ωστόσο, σίγουρα θα υπάρχει σχετική αναφορά καθώς είναι υποχρέωση του άρθρου 29 του ν. 4308/2014.

- Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, όπου φαίνονται αναλυτικά το αρχικό-τελικό υπόλοιπο και οι μεταβολές στην κάθε χρήση των αποθεματικών (Μόνο για Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις βάσει κριτηρίων ΕΛΠ).

- Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των φορέων για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν αποθεματικά από την διανομή κερδών.

Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης που αφορούν αποκλειστικά σε γήπεδα, κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό.

- Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, για τα πάγια προς εκποίηση.

- Στοιχεία τεκμηρίωσης της πρόθεσης αγοράς του παγίου (Επιστολή πρόθεσης αγοράς από τον υποψήφιο αγοραστή όπου θα αναγράφονται τα πάγια προς πώληση και το αντίστοιχο τίμημα τους, με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής)

- Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας των στοιχείων ενεργητικού κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής:

Στην περίπτωση γηπέδων/κτιρίων

- Αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ για το εν λόγω ακίνητο της επιχείρησης ή των μετόχων που έχουν στην κατοχή τους το ακίνητο. Σε περίπτωση γηπέδων ή ακινήτων, για τα οποία δεν προσδιορίζεται η αντικειμενική αξία, υποβάλλεται εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή ή έντυπο προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας γης από συμβολαιογράφο της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο (Α/Α Γης) ή έγγραφο της αρμόδιας ΔΟΥ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου βάσει συγκριτικών τιμών.

- Βεβαίωση από το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό Γραφείο ότι το εν λόγω ακίνητο είναι ελεύθερο βαρών.

Στην περίπτωση μηχανημάτων

- Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι τα εν λόγω πάγια προς εκποίηση είναι εξοφλημένα και ελεύθερα βαρών (δεν είναι υποθηκευμένα ή προσημειωμένα).

- Βεβαίωση με την εκτίμηση της αξίας των παγίων προς εκποίηση από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή.

Η περίπτωση εκποίησης παγίων κατά τα παραπάνω, δεν θα θεωρηθεί δυνατή σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα τους περιλαμβάνονται στις εξασφαλίσεις έγκρισης δανείων για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.

10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό αιτηθέν ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του ν. 4399/2016 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8, 9 και 11) και της παρούσας απόφασης.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τη λήψη δανείου, τεκμηριώνεται με την υποβολή ενός εκ των παρακάτω δικαιολογητικών:

i. Πρόθεση ή έγκριση χορήγησης δανείου από Τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό, στην οποία αναφέρονται το ύψος, ο σκοπός, η διάρκεια, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος, οι εξασφαλίσεις για την χορήγηση του δανείου. Στην επιστολή πρόθεσης χορήγησης ή έγκρισης δανείου αναφέρονται σαφώς το αντικείμενο, ο τόπος και το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από fund υποβάλλονται τα εξής:

α) απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund για τη χορήγηση δανείου χρηματοδότησης της επένδυσης β) βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

ii. Σε περίπτωση χρήσης ομολογιακού δανείου, απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ. Στην απόφαση αναφέρεται ο σκοπός, το είδος, το ύψος, οι εξουσιοδοτήσεις και λοιποί όροι του δανείου.

iii. Εναλλακτικά, ο φορέας δύναται να υποβάλει επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του για την πρόθεση λήψης δανείου κατά τα ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, για την ανάλυση της βιωσιμότητας και τον υπολογισμό του δείκτη Ικανότητας Αποπληρωμής Τοκοχρεωλυσίων, θα θεωρηθεί ότι ο φορέας λαμβάνει δάνειο συγκεκριμένης διάρκειας και επιτοκίου, τα οποία θα ορίζονται στο σχετικό πίνακα του Προσαρτήματος της Οικονομοτεχνικής Μελέτης (Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα).

11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης.

Υποβάλλονται:

i. Οι υποβληθείσες ΑΠΔ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης.

ii. Αρχείο xls (Πίνακας υφιστάμενης απασχόλησης) με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων για το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την αίτηση υπαγωγής (βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου), ή σχετική εκτυπωμένη αναφορά πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης που περιέχει τα στοιχεία του υποδείγματος.

iii. Στην περίπτωση που ο φορέας λαμβάνει βαθμολογία για την αύξηση της απασχόλησης με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό (ποσοστό % πτυχιούχων στις νέες θέσεις εργασίας), υποβάλλεται με συμπληρωματικό έγγραφο το ονοματεπώνυμο των απασχολούμενων πτυχιούχων εφόσον δεν επισημαίνονται στο παραπάνω έγγραφο ή δεν προκύπτει από τις υποβληθείσες καταστάσεις μισθοδοσίας.

12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).

i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε νέο ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή πιστοποιητικό καταχώρησης στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.

ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε άλλη περίπτωση, δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επέν-

δυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κ.α.). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να τεκμηριώνεται διάρκεια κατ'ελάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από την εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

iii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), υποβάλλονται:

α) συμβόλαιο αγοράς ή μίσθωσης του οικοπέδου ή αντίστοιχη βεβαίωση για τη δυνατότητα χρήσης του οικοπέδου με αναφορά στους όρους αυτού ότι το δικαίωμα χρήσης παρέχεται για διάστημα δεκαπέντε (15) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής,

β) βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής και

γ) σαφής αναφορά στην υπεύθυνη δήλωση του Προσαρτήματος της παρούσης ότι εντός του χώρου υποδοχής δεν ασκείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής ίδια ή παρεμφερής (ίδιο τετραψήφιο ΚΑΔ) οικονομική δραστηριότητα από τον φορέα.

13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού

Υποβάλλονται:

• Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία αναφέρονται το είδος και το κόστος του εξοπλισμού, η διάρκεια της μίσθωσης, το επιτόκιο, οι όροι για την απόκτηση της κυριότητας του εξοπλισμού με τη λήξη της μίσθωσης και λοιποί όροι.

14. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργού κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου

i. Αξιοποίηση αργού κτιρίου: στοιχεία τεκμηρίωσης για τη μη λειτουργία του κτιρίου τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία χρόνια (36 μήνες) πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (λογαριασμοί παροχών νερού, ηλεκτρικού ρεύματος με μηδενικές καταναλώσεις ή αντίστοιχες βεβαιώσεις διακοπής των παροχών για το παραπάνω διάστημα).

ii. Αξιοποίηση διατηρητέου κτιρίου: ΦΕΚ δημοσίευσης της πράξης χαρακτηρισμού διατηρητέου κτιρίου.

15. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεωλυσίων δανείων μετά την επένδυση)

Για τα υφιστάμενα δάνεια του φορέα, υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης κάθε δανείου, για τις μελλοντικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις μέχρι την αποπληρωμή τους.

Για τις υφιστάμενες μισθώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης στην οποία αναφέρονται τα μελλοντικά μισθώματα (με ανάλυση τοκοχρεωλυσίου).

16. Στοιχεία τεκμηρίωσης χαρακτήρα κινήτρου

Για υφιστάμενους φορείς με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βάσει ΕΓΛΣ), υποβάλλεται ανάλυση του λογαριασμού λογιστικής 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό Εκτέλεση» για τα υποβληθέντα ισοζύγια α) του οριστικού της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και β) του ισοζυγίου του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση που εμφανίζονται χρεωστικά υπόλοιπα, υποβάλλεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών και των έργων στα οποίες αφορούν και σχετική τεκμηρίωση (π.χ. παραστατικά δαπανών, δελτία αποστολής, συμβάσεις έργου, κ.α.) προκειμένου να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχει έναρξη εργασιών του υπό εξέταση επενδυτικού σχεδίου πριν την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής.

17. Πρόσθετα δικαιολογητικά επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

Για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής υποβάλλονται επιπλέον τα κάτωθι δικαιολογητικά:

i. Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα ότι για το επενδυτικό σχέδιο δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων(Ε.Π.Ε.) ή

σε περίπτωση που απαιτείται ΕΠΕ, α) εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Ε.Π.Ε.) και β) άδεια κατασκευής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 της κοινής υπουργικής απόφασης 129229/24-11-2017 (Β' 4122). Εφόσον τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά δεν έχουν εκδοθεί κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ενώ απαιτούνται, ο φορέας υποβάλλει με την αίτηση υπαγωγής, δήλωση ότι δεσμεύεται να τα προσκομίσει στο φορέα υποδοχής πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

ii. Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση όρων και προϋποθέσεων των παραγράφων 3, 5, 6 του άρθρου 3 της κοινής υπουργικής απόφασης 129229/24-11-2017 (Β' 4122), κατά περίπτωση, ανάλογα με το αντικείμενο και τις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου.

Για την τεκμηρίωση στοιχείων της αίτησης υπαγωγής δύναται να υποβληθούν εναλλακτικά δικαιολογητικά αυτών που ορίζονται στο παρόν, ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας, μόνο εφόσον τα οριζόμενα δεν έχουν εφαρμογή για το συγκεκριμένο σημείο ελέγχου, σύμφωνα με αιτιολόγηση που πρέπει να παρέχεται από το φορέα και πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνουν το σχετικό σημείο ελέγχου.

Η επάρκεια των εν λόγω δικαιολογητικών ως προς την τεκμηρίωση των σχετικών στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, αξιολογείται κατά τον έλεγχο νομιμότητας.

Προσάρτημα Παραρτήματος 1: Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για το Καθεστώς Ενισχύσεων Συνέργειες και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «_» ή, σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης, ως συμμετέχων εταίρος σε αυτή δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Έχω λάβει γνώση ότι το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 5.000.000 ευρώ (με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 2 της κοινής υπουργικής απόφασης 129229/24-11-2017, Β' 4122), οι παρεχόμενες ενισχύσεις ανά φορέα επένδυσης, δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα 10.000.000 ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20.000.000 ευρώ συμπεριλαμβανών και των ενισχύσεων του συνόλου των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ.

δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση υπαγωγής σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016, προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων ή σε καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ζ) Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου, περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154) ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο (άρθρο 4 παρ. 1 της προκήρυξης) και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) θα γίνει εφαρμογή των διατάξεων της περ. δ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 της προκήρυξης. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας: Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:

- Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
- Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
- Αρ. φακέλου επενδυτικού σχεδίου
- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης Υπαγωγής

- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Υπαγωγής/Ένταξης σε Καθεστώς

- Ημερομηνία έναρξης εργασιών:

- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:

- Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης υπαγωγής, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης υπαγωγής είτε της δημοσιευμένης απόφασης ολοκλήρωσης (παρά τίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

η) Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγής σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων (υφιστάμενων ή υπό σύσταση).

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου καθώς και οι επιχειρήσεις - μέτοχοι δεν έχει/ουν λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

ι) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ή οι επιχειρήσεις - μέτοχοι σε περίπτωση υπό σύσταση φορέα διαχείρισης ή υφιστάμενου χωρίς κλεισμένη διαχειριστική χρήση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής:

- δεν είναι προβληματική/ές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 18 του άρθρου 2 ΓΑΚ,

- δεν έχει/ουν προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου Γ.Α.Κ. με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3.β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,

- δεν πραγματοποιεί/ούν το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,

- έχει/ουν λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει/ουν είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων που προβλέπονται παρ. 2 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ια) Τουλάχιστον το 25% χρηματοδότησης (μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης) του επιλέξιμου κόστους του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

ιβ) Κατά το χρόνο που ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη ή υπό ίδρυση) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύν-

θεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία του ερωτηματολογίου της αίτησης υπαγωγής στο ΠΣΚΕ.

ιγ) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα διαχείρισης της επένδυσης καθώς και των μελών του με τον πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ιδ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης καθώς και των μελών του δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού).

ιε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

ιστ) Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση (έχει εφαρμογή μόνο για την περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει την ενίσχυση της επιδότησης κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης).

ιζ) Το επενδυτικό σχέδιο αφορά νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή (NUTS 3). Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. (αφορά μόνο μεγάλες επιχειρήσεις και εφόσον ο τόπος εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης).

ιθ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφορικά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, ΤΑΧΙΣ κ.λπ.).

Οι υπογράφωντες

Ο νόμιμος εκπρόσωπος

Ή σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρίας/ χωρίς μία κλεισμένη διαχειριστική χρήση:

Όλοι οι εταίροι που θα συμμετάσχουν στην εταιρική σύνθεση του φορέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Συνέργειας και Δικτυώσεις

Κατά το στάδιο «ελέγχου νομιμότητας» ο αξιολογητής καλείται να εκτελέσει τις εξής ενέργειες αναφορικά με υποβληθείσες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου:

1. να προσδιορίσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου βάσει των όσων ορίζονται στον ΓΑΚ 651/2014, το ν. 4399/2016 και την παρούσα απόφαση προκήρυξης,

2. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες ενισχύσεων, με κριτήριο το αν αυτές συγκαταλέγονται στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων» ή «εκτός περιφερειακών ενισχύσεων»,

3. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές ομάδες δαπανών, όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ (Μέρος ΙΙ) του Άρθρου 11 του ΓΑΚ,

4. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες δαπανών (π.χ. κτηριακές εγκαταστάσεις, λοιπός εξοπλισμός, συμβουλευτικές υπηρεσίες κ.λπ.) όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια.

Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των κατηγοριών δαπανών που αναφέρονται στη συνέχεια και εφόσον περιληφθεί στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση (για δαπάνες του άρθρου 8).

Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (άρθρο 8 ν. 4399/2016)

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες «περιφερειακών ενισχύσεων» των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού,

β. επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί ενισχυόμενη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις α' ή/και β'.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών (μέγιστα ποσοστά, ανώτατα ποσά) του ν. 4399/2016 και της οικείας προκήρυξης καθεστώτος.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος

χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 7 και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 5. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

β. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη ΜΜΕ, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Η παραγωγική αυτή μονάδα έχει παύσει τη λειτουργία της.

ββ. Η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης. Ο φορέας διαχείρισης και τα μέλη του δεν πρέπει να σχετίζονται με τον πωλητή.

γγ. Η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

δδ. Τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορούν να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους. Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Μεταφορικά μέσα που κινούνται εκτός του χώρου της μονάδας δεν είναι επιλέξιμα.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτίρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τουλάχιστον για επτά (7) έτη σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, πέντε (5) έτη σε περίπτωση μεσαίων και τρία (3) έτη στην περίπτωση των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων,

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον φορέα διαχείρισης ως αγοραστή και με τα μέλη του.

Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβούν το 75% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο 50%.

5. Στην περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή (σε επίπεδο ΝUTS 3) για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της,

δ. ο φορέας θα πρέπει να υποβάλει το σύνολο των ενσώματων ή /και άυλων δαπανών του άρθρου 8 και 9 προκειμένου να αποτυπώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης κατά τα ανωτέρω,

ε. το ενισχυόμενο μισθολογικό κόστος που θα προκύπτει από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να είναι αποκλειστικά συνδεδεμένο με την περιγραφείσα αρχική επένδυση υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών. Σε περίπτωση που το φυσικό-οικονομικό αντικείμενο δεν υλοποιηθεί στο σύνολό του, το προκύπτον μισθολογικό κόστος αναδιαμορφώνεται αναλόγως.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,

γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανμάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδων που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί. Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. και καταχωρείται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Γ.Γ.Π.Σ (taxis). Μετά την καταχώρησή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή καταχωρείται στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο. Από την μεταγραφή ή την καταχώρηση η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του ΑΚ.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του παρόντος άρθρου με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

8. Για τις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι περιορισμοί που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. 129229/24.11.2017 (ΦΕΚ Β' 4122).

9. Οι δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται σε μία μόνο ομάδα δαπανών: «Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)» η οποία αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (άρθρο 8)
ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)
1. ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική)
2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (Συμβατική)
3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική ή/και leasing)
4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Συμβατική ή/και leasing)
5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Συμβατική)
6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ (Συμβατική)
7. ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Συμβατική)
8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Συμβατική)

Β. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 9 ν. 4399/2016)

Οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται για τις ανάγκες της παρούσας προκήρυξης σε μία ομάδα: «Ενισχύσεις προς ΜΜΕ». Στις δαπάνες αυτές παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ. Κάθε ομάδα αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (άρθρο 9)
ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)
1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Συμβατική) (μόνο για Νέες ΜΜΕ)

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

Ως «νέες ΜΜΕ» λογίζονται οι υπό σύσταση ή νεοσύστατες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσης που αναφέρεται στην καταχώρισή τους στο Γ.Ε.Μ.Η. ή σε οικείο Μητρώο.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές εργασίες για κάθε κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του αναπτυξιακού ν. 4399/2016.

Γ.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)

1. ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού κτιριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων καθώς και οι κτιριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες - Θεμελιώσεις	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν την κατασκευή των κτιρίων
2.	Κατασκευή φέροντος οργανισμού	Σκυρόδεμα, οπλισμός, μεταλλικά στοιχεία, δικτυώματα, πλαίσια, ξύλινα στοιχεία, ζευκτά, μονώσεις, αποστραγγίσεις, κ.λπ.
3.	Κατασκευή οργανισμού πληρώσεως	Οπτοπλινθοδομές, ξηρά δόμηση, panels, λιθοδομές, μονώσεις, επιχρίσματα, χρωματισμοί, κ.λπ.
4.	Χρωματισμοί	Χρωματισμοί επί εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων, χρωματισμοί μεταλλικών επιφανειών κ.λπ.
5.	Κουφώματα - Υαλοπετάσματα	Εξωτερικά και εσωτερικά από αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό, περσίδες όλων των τύπων, κ.λπ.
6.	Επικαλύψεις - Επενδύσεις	Εξωτερικές και εσωτερικές σε οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες από ξύλο, πέτρα, μάρμαρο, πλακίδια, γυψοσανίδες, γρανίτες, πετάσματα, κεραμίδια, διακοσμητικά τούβλα, κ.λπ.
7.	Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές	Κιγκλιδώματα, εσχάρες, σκάλες, στέγαστρα, ερμάρια, κάθε τύπου κατασκευές που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κτιρίου, κ.λπ.
8.	Συνήθεις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ισχυρά-ασθενή ρεύματα)	Ηλεκτρολογικές, υδραυλικές εγκαταστάσεις κτιρίων καθώς και εγκαταστάσεις κλιματισμού – αερισμού (μη συμπεριλαμβανομένων των μονάδων) οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει χωρίς να προκαλέσει καταστροφή του κτιρίου
9.	Συνήθεις υδραυλικές εγκαταστάσεις	
10.	Συνήθεις Εγκαταστάσεις Κλιματισμού - αερισμού	

2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματοουργικές εργασίες	Εκκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν τον Περιβάλλοντα Χώρο και δεν συμπεριλαμβάνονται στην κατασκευή των κτιρίων
2.	Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου	Διαμόρφωση δρόμων, πεζόδρομων και ανοιχτών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Πλακοστρώσεις
3.	Διαμόρφωση ειδικών χώρων	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή πισινών, γηπέδων αθλοπαιδιών, παιδικών χαρών κ.λπ.
4.	Περίφραξη οικοπέδου	Κατασκευή περιμετρικής περίφραξης οικοπέδου, εγκαταστάσεις εισόδου
5.	Οικοδομικά βιολογικού καθαρισμού	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή βιολογικού καθαρισμού
6.	Φυτεύσεις	Αγορά φυτών, υλικών, εργασίες κηποτεχνικής
7.	Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Καλωδιώσεις, Φωτισμός Περιβάλλοντος Χώρου
8.	Υδραυλικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Αποχέτευση (σύστημα απορροής ακαθάρτων, κατασκευή δικτύου ομβρίων), δίκτυο ύδρευσης Περιβάλλοντος Χώρου κ.λπ..
9.	Υδροδότηση	Γεωτρήσεις για υδροδότηση, δεξαμενές νερού.
3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
<p>Στην κατηγορία «ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ» περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και γενικά των διευθετήσεων που γίνονται για την μόνιμη εγκατάστασή τους και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Επίσης, οι δαπάνες εκσυγχρονισμού μηχανολογικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τα κτίρια. Ακόμα, περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής, αγοράς, προμήθειας ή εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων που χωρίς να σχετίζονται με τα μηχανήματα, είναι απαραίτητες για την παραγωγική λειτουργία της μονάδας που συνδέεται με το επενδυτικό σχέδιο (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης μονάδων κλιματισμού ή αποθηκευτικές δεξαμενές).</p>		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Γραμμή Παραγωγής (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά - Εγκατάσταση ομάδας Μηχανημάτων - Εξοπλισμών - Αυτοματισμών που εκτελούν συγκεκριμένη ολοκληρωμένη εργασία ή/και οδηγούν στην παραγωγή ολοκληρωμένου ενδιάμεσου ή τελικού προϊόντος προϊόντος (π.χ. γραμμή παραγωγής προφίλ αλουμινίου, γραμμή διαμόρφωσης χαρτοκιβωτίων κ.λπ.)
2.	Ομοειδή Μηχανήματα - Εξοπλισμοί (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά - Εγκατάσταση Μηχανημάτων - Εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για παρόμοιες εργασίες (π.χ. ταινιόδρομοι, δεξαμενές υλικών) κ.λπ.
3.	Μεμονωμένο βασικό Μηχάνημα (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Διακριτή ομάδα μπορεί να αποτελεί ένα μεμονωμένο βασικό μηχάνημα που εκτελεί συγκεκριμένες εργασίες (π.χ. πρέσα σύνθλιψης)
4.	Βάσεις Μηχανημάτων	Κατασκευή μεταλλικών βάσεων ή βάσεων από οπλισμένο σκυρόδεμα για την τοποθέτηση των μηχανημάτων.
5.	Εγκαταστάσεις Θέρμανσης	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του λεβητοστασίου και του δικτύου θερμού νερού (Λέβητες, καυστήρες, κυκλοφορητές, εναλλάκτες, πιεστικά συγκροτήματα, θερμαντικά σώματα κ.λπ.)

6.	Μονάδες κλιματισμού - Αερισμού	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού κλιματισμού - αερισμού (εξωτερικές και εσωτερικές κλιματιστικές μονάδες, αντλίες θερμότητας κ.λπ.)
7.	Υποσταθμός - Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του Υποσταθμού και λοιπού ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (μετασχηματιστές, ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, πίνακες, συστήματα αδιάλειπτης παροχής τάσης και προστασίας δικτύου κ.λπ.)
8.	Σύστημα καθορισμού υγρών ή και αερίων αποβλήτων	Αγορά και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού των συστημάτων συλλογής και καθορισμού υγρών και αερίων αποβλήτων (π.χ. αντλίες, βιολογικός καθαρισμός, φίλτρα, κ.λπ.)
9.	Εγκατάσταση πεπιεσμένου αέρα ή/και αερίων	Αγορά και εγκατάσταση δικτύων πεπιεσμένου αέρα ή /και αερίων, αεροσυμπιεστών, αεροφυλακίων, φίλτρων, ξηραντών, δεξαμενών αποθήκευσης
10.	Γερανογέφυρες	Αγορά και εγκατάσταση γερανογεφυρών
11.	Γεφυροπλάστιγγα	Αγορά και εγκατάσταση γεφυροπλάστιγγας
12.	Μηχανικές εγκαταστάσεις φορτοεκφόρτωσης	Αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροϋδραυλικών μεταλλικών ραμπών, αυτόματων μεταλλικών θυρών φορτοεκφόρτωσης κ.λπ. (αφορούν κυρίως μονάδες εφοδιαστικής αλυσίδας)
13.	Αντλίες - σωληνώσεις	Αγορά και εγκατάσταση των αντλιών και σωληνώσεων για την διακίνηση υγρών και αέριων υλικών της παραγωγικής διαδικασίας
14.	Εξοπλισμός λειτουργίας πισινών, εγκαταστάσεων θαλασσοθεραπείας και SPA ξενοδοχειακής μονάδας	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού λειτουργίας των πισινών, κέντρων θαλασσοθεραπείας και εγκαταστάσεων SPA (αντλίες, κυκλοφορητές κ.λπ.)
15.	Πυρανίχνευση - Πυρόσβεση	Αγορά εξοπλισμού πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (ανιχνευτές, πυροσβεστήρες, πυροσβεστικές φωλιές κ.λπ.)
4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
Στην κατηγορία «ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ» περιλαμβάνονται:		
<ul style="list-style-type: none"> • οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης λοιπού εξοπλισμού ή/και • η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου μόνον εφόσον αποτελούν μέρος ξενοδοχειακού εξοπλισμού 		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Επίπλωση δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά επίπλων δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων
2.	Εξοπλισμός λινόθρηξης - λουτρού - υφασμάτων τουριστικών μονάδων	Αγορά λευκών ειδών (σεντόνια, κουβέρτες, πετσέτες, κ.λπ.), κουρτινών και λοιπών υφασμάτων ειδών
3.	Εξοπλισμός κουζίνας τουριστικών μονάδων	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ψυκτικών θαλάμων, μηχανημάτων παραγωγής αρτοσκευασμάτων, φούρνων, εστιών, πλυντηρίων πιάτων, θερμοθαλάμων, σκευών μαγειρέματος κ.λπ. που βρίσκονται στο χώρο της κουζίνας ή και στο χώρο εστιατορίων και μπαρ, σκεύη σερβιρίσματος (ποτήρια, πιάτα)
4.	Εξοπλισμός πλυντηρίων, σιδερωτηρίων και ειδικών χώρων (γυμναστήριο, αίθουσα συνεδρίων, κ.λπ.) για ξενοδοχεία	Αγορά πλυντηρίων, στεγνωτηρίων, σιδερωτηρίων, οργάνων γυμναστικής, οπτικοακουστικός εξοπλισμός συνεδρίων κ.λπ.
5.	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών (τηλεφωνικό κέντρο, τηλεφωνικές συσκευές)

6.	Εξοπλισμός δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά εξοπλισμού δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων (π.χ. ψυγεία, τηλεοράσεις, φωτιστικά, ομπρέλες, ξαπλώστρες, διακοσμητικά, κ.λπ.)
7.	Διάφορα συστήματα - αυτοματισμοί	Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού (π.χ. Σύστημα ηλεκτρονικών κλειδαριών δωματίων ξενοδοχείου, συναγερμού, ενδοεπικοινωνίας, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, κεραία λήψης τηλε-οπτικού σήματος,), συστημάτων ασφάλειας κ.λπ.
8.	Σύστημα Η/Υ	Αγορά Η/Υ και λοιπού εξοπλισμού (PC, Router Printers, κ.λπ.)
9.	Εξοπλισμός για άτομα με Αναπηρία	Αμαξίδια κ.λπ.

5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στην κατηγορία δαπανών «ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ» περιλαμβάνονται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), υπό την προϋπόθεση ότι αυτά κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμα μεταφορικά μέσα έως 6 θέσεων.

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Ανυψωτικά μηχανήματα	Αγορά περονοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων (κλαρκ)
2.	Φορτηγά - λοιπά οχήματα	Αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας (μικρά φορτηγά, ρυμούλκες, φορτωτές κ.λπ.)
3.	Οχήματα μεταφοράς προσωπικού και πελατών	Αγορά οχημάτων μαζικής μεταφοράς προσωπικού και πελατών υπό την προϋπόθεση ότι κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως 6 θέσεων.

6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Αγορά του ακινήτου (κτίριο) της μονάδας	Για την δημιουργία των δαπανών αυτής της κατηγορίας λαμβάνεται υπόψη ο διαχωρισμός της αξίας κτήσης των παγίων στοιχείων στο συμβόλαιο αγοράς, ο διαχωρισμός κατά την αποτίμηση της αξίας αυτών από τα αρμόδια όργανα καθώς και ο διαχωρισμός κατά την αποτύπωση στο λογιστικά βιβλία της επιχείρησης
2.	Αγορά του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού της μονάδας	

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες για τους σκοπούς του ν. 4399/2016 είναι οι δαπάνες του συνόλου ή/και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,

β. η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή,

γ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,

δ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορεί να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους.

Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

Στην κατηγορία αυτή δαπανών στο επιλέξιμο κόστος δεν περιλαμβάνεται το ποσό του τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του γηπέδου.

7. ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Δαπάνες για την μεταφορά τεχνολογίας - τεχνογνωσίας	Αγορά δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας ή μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων

2.	Πιστοποίηση προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας	Έξοδα πιστοποίησης προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας, απόκτηση ISO, κ.λπ.
3.	Αγορά, ανάπτυξη λογισμικού	Δαπάνες αγοράς αναγκαίου λογισμικού για ανάγκες μηχανοργάνωσης, δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών, κ.λπ.
4.	Συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης	Δαπάνες ανάπτυξης συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Στην κατηγορία δαπανών «ΑΨΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ», επιλέξιμες για τους σκοπούς του ν. 4399/2016, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4399/2016, είναι μόνο οι δαπάνες που αφορούν:

- μεταφορά τεχνολογίας μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας και μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων ή/και

- συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Σημείωση: Η αξία αγοράς λογισμικών προγραμμάτων Η/Υ, σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Ε.Σ.Υ.Λ. 142/1948/1993, καταχωρείται στον 16.17.00 ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Με το έγγραφο όμως του ΣΛΟΤ 310/2005 η απόφαση αυτή έπαυσε να ισχύει. Συνεπώς και ο λογαριασμός 16.17.00 «Λογισμικά προγράμματα» καταργείται και τα λογισμικά προγράμματα Η/Υ πρέπει να καταχωρούνται ως ασώματες ακινητοποιήσεις σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 16.05 «Λοιπά δικαιώματα» κατά ΕΓΛΣ ή στο λογαριασμό 18.03.01- Αξία κτήσης λοιπών άυλων κατά ΕΛΠ.

8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επιλέξιμη είναι η δαπάνη μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

Γ.2. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)		
1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (μόνο για Νέες ΜΜΕ)		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται στην ομάδα εργασιών
1.	Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές για την τεχνική και οικονομική παρακολούθηση και συντονισμό της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
2.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις
3.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στη λήψη του δανείου και την εκταμίευση της κρατικής ενίσχυσης
4.	Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης	Δαπάνες μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της διοίκησης, την αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών και την τυποποίηση των διαδικασιών, και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω μελέτες θα πρέπει να συναρτώνται άμεσα και να εξυπηρετούν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
5.	Δαπάνες μελετών αγοράς	Δαπάνες για την έρευνα της αγοράς και την εκπόνηση μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών που συναρτώνται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Καθορισμός στοιχείων αξιολόγησης, δεικτών βαθμολογίας και στάθμισης των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Συνέργειας και Δικτυώσεις του ν. 4399/2016.

Τα κριτήρια αξιολόγησης του άρθρου 14 εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου ή του επενδυτικού φορέα.

Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο, προκειμένου να μπορεί να συμπεριληφθεί στους πίνακες κατάταξης ανέρχεται σε 3 βαθμούς.

Οι δείκτες και οι κλίμακες βαθμολόγησής τους είναι οι εξής:

Δείκτης 1 Αριθμοδείκτες επίδοσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου:

Γενική ρευστότητα του φορέα πριν την επένδυση.

• Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Η γενική ρευστότητα προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης:

$$\text{Γενική ρευστότητα} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Καθαρό περιθώριο κέρδους του φορέα πριν την επένδυση

• Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Το καθαρό περιθώριο κέρδους προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου των κερδών προ φόρων προς τον κύκλο εργασιών, με πολλαπλασιασμό επί 100, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης.

$$\text{Καθαρό περιθώριο κέρδους} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Κύκλος Εργασιών}} \times 100$$

Διάρθρωση κεφαλαίων του φορέα πριν την επένδυση

• Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Η βιωσιμότητα προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης.

$$\text{Διάρθρωση κεφαλαίων} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνόλου Δανειακών Υποχρεώσεων}}$$

Περιγραφή	Κλίμακα	Βαθμοί Επιχειρήσεις με βιβλία διπλογραφικού συστήματος (πρώην Γ κατηγορίας)	Βαθμοί Επιχειρήσεις με βιβλία απλογραφικού συστήματος (πρώην Β κατηγορίας)
Γενική Ρευστότητα	> 1	1	-
Καθαρό περιθώριο κέρδους	> 1	1	3
Διάρθρωση κεφαλαίων	> 1	1	-

Δείκτης 2: Χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα μετά την επένδυση - εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR), Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT).

Η βαθμολογία του εσωτερικού συντελεστή απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδυόμενων κεφαλαίων με βάση τις εισροές - εκροές της επένδυσης με βάση τις προβλέψεις για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Η βαθμολογία της ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων προκύπτει από το λόγο των τοκοχρεολυσίων των υφιστάμενων και των νέων δανείων προς το σύνολο των αποτελεσμάτων προ αποσβέσεων, τόκων και φόρων υπολογισμένα με βάση τον μέσο όρο των προβλέψεων για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Μεταφέρονται τα αποτελέσματα από τα αντίστοιχα πεδία των φύλλων «IAT» και «IRR» του αρχείου xls «πίνακες προβλέψεων βιωσιμότητας και απολογιστικών στοιχείων φορέα» που αναρτάται στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

	Βαθμοί	Βαθμοί
Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις / Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
IRR ≥ 10%	2	3
10% > IRR ≥ 5%	1	2
ΔΙΑΤ < 1	1	2

Δείκτης 3: Αύξηση της απασχόλησης με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό

- Αφορά μόνο επενδυτικά σχέδια που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας

Η βαθμολογία του δείκτη προκύπτει από τον αριθμό των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας σε σχέση με το κόστος της επένδυσης και από το ποσοστό των πτυχιούχων (Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ) που θα καλύψουν τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται με το επενδυτικό σχέδιο μετά την ολοκλήρωσή του, εκφρασμένων σε ΕΜΕ:

		Βαθμοί	Βαθμοί
Περιγραφή	Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις / Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Ενισχυόμενο Κόστος επένδυσης / Νέες θέσεις εργασίας	< 250 χιλ. ευρώ	1	2
Ποσοστό πτυχιούχων	> 20%	1	2

Δείκτης 4: Ίδια και διαθέσιμα κεφάλαια

		Βαθμοί	Βαθμοί
Κλίμακα	Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις / Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Ίδια κεφάλαια / Ενισχυόμενο κόστος επένδυσης	≥ 15%	1	2
Κεφάλαια εξωτερικού / Ενισχυόμενο κόστος επένδυσης	≥ 10%	1	2
Διαθέσιμα κεφάλαια / Ίδια Κεφάλαια	≥ 1,3	1	2

Τα κεφάλαια εξωτερικού που θα αποτελέσουν ίδια κεφάλαια της επένδυσης θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα έτος.

Προσοχή: Το κριτήριο Διαθέσιμα / ίδια Κεφάλαια βαθμολογείται μόνο σε περίπτωση που στο προτεινόμενο χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η κάλυψη του συνόλου ή τμήματος των ιδίων κεφαλαίων με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές μετρητών των μετόχων και εφόσον τα ίδια κεφάλαια ανέρχονται τουλάχιστον στο 15% του ενισχυόμενου κόστους. Βαθμολογούνται τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια των μετόχων εφόσον είναι περισσότερα από τα απαιτούμενα ίδια κεφάλαια που πρόκειται να καλυφθούν με εισφορές μετρητών που αφορούν αποκλειστικά μετρητά και κινητές αξίες (όπως τεκμηριώνονται με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά του Παραρτήματος 1).

Δείκτης 5: Ειδικά χαρακτηριστικά φορέα και επενδυτικού σχεδίου

Επιπλέον, τα επενδυτικά σχέδια βαθμολογούνται με βάση ειδικότερα χαρακτηριστικά, είτε γεωγραφικά είτε επίδοσης, ως εξής:

	Βαθμοί	Βαθμοί
Περιγραφή	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις / Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Αξιοποίηση αργού κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου	1	2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Καθορισμός των δικαιολογητικών που συνοδεύουν το αίτημα τακτικού ελέγχου στα Καθεστώτα Ενισχύσεων του ν. 4399/2016

Αίτημα Τακτικού Ελέγχου

Τακτικοί έλεγχοι του άρθρου 16 του ν. 4399/2016 ενεργούνται μετά από αντίστοιχο αίτημα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από δικαιολογητικά, προκειμένου να πιστοποιείται, με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παραγράφου 7 του άρθρου 14: α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ή β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Το αίτημα τακτικού ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει:

α. την Αίτηση Ελέγχου προς την αρμόδια υπηρεσία υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

β. Το Ερωτηματολόγιο αίτησης ελέγχου, υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 8. του ν. 1599/1986.

γ. Τα κατά περίπτωση παραστατικά νόμιμης εκπροσώπησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Δικαιολογητικά Τακτικού Ελέγχου

Τα δικαιολογητικά του Τακτικού Ελέγχου τα οποία συνοδεύουν το αίτημα ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, κατηγοριοποιούνται ως εξής:

1. Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης και μετοχικής/εταίρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

i. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις του, από το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και μέχρι την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν ενοποίησης αυτού, καθώς και τα σχετικά Φ.Ε.Κ. δημοσιεύσεις τους.

β. Αποσπάσματα των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων Μετόχων/ Εταίρων από τα οποία να προκύπτουν τυχόν μεταβολές της μετοχικής/ εταιρικής σύνθεσης του φορέα μετά την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και σε κάθε περίπτωση το σχετικό απόσπασμα της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης καθώς και αντίγραφο των σελίδων του Βιβλίου Μετόχων/ Εταίρων για την προαναφερόμενη περίοδο.

γ. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

ii. Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. - Ε.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης και τυχόν τροποποιήσεις του από τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, τα οποία φέρουν τη θεώρηση (σφράγιση) του αρμόδιου φορέα στο οποίο έχουν κατατεθεί και

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

iii. Συνεταιρισμοί.

α. Καταστατικό σύστασης και τυχόν τροποποιήσεις από τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν ενοποίησης αυτού, καθώς και τα σχετικά Φ.Ε.Κ. με δημοσιεύσεις τους.

β. Αποσπάσματα των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων μετά την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου από τα οποία να προκύπτουν τα μέλη με τα αντίστοιχα μερίδια αυτών και σε κάθε περίπτωση το σχετικό απόσπασμα της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης καθώς και αντίγραφο των σελίδων του Βιβλίου Μητρώου Μελών για την προαναφερόμενη περίοδο.

γ. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

iv. Ατομικές επιχειρήσεις

- Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟ.Υ.) και τυχόν τροποποιήσεις.

2. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της κάλυψης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με Ίδια Κεφάλαια

2.1 Αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές:

Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων σε μετρητά, υποβάλλονται τα στοιχεία για τις αυξήσεις του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο νόμο και μετέπειτα.

Εφόσον η επιχείρηση για την κάλυψη του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού χρησιμοποιεί αύξηση κεφαλαίου η οποία έχει γίνει πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υπό τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων του νόμου, θα πρέπει να υποβάλλονται τα προαναφερόμενα στοιχεία για χρονική περίοδο που να περιλαμβάνει και την εν λόγω αύξηση.

Ειδικότερα τα υποβαλλόμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά είναι:

i. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσή αυτών (Για τις μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στο πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μετόχων θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου (για τις Α.Ε.) για την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσής των ή σχετική καταχώρηση στο μητρώο Ανωμόμων Εταιρειών εφόσον εκκρεμεί η δημοσίευση.

γ. Κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους.

δ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

ii. Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. – Ε.Ε.)

α. Τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου τα οποία φέρουν τη θεώρηση (σφράγιση) του αρμόδιου φορέα στο οποίο έχουν κατατεθεί. (Για τις μεταβολές του εταιρικού κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδια συμμετοχής θα πρέπει στο καταστατικό να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

δ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας για αύξηση του Εταιρικού Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

iii. Συνεταιρισμοί.

α. Αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων για την αύξηση του κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσης αυτών (Για τις μεταβολές του κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στο πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μελών θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

δ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως του Συνεταιρισμού για αύξηση του Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

2.2 Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών:

α. Αντίγραφο απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα φορολογηθέντα αποθεματικά του φορέα.

β. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 41 στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

2.3 Με ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών:

α. Αντίγραφο απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα αποθεματικά του φορέα.

β. Κίνηση (Καρτέλα) του σχετικού λογαριασμού 41 όπου φαίνεται η τήρηση του εν λόγω ποσού σε διακριτό κωδικό.

2.4 Με εκποίηση μη ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού:

Λογιστικές εγγραφές πώλησης παγίου με κέρδος (όπου φαίνεται οι εκποίηση μη ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού όπως γήπεδα ή κτίρια, μηχανήματα κ.λπ.) και κίνηση (καρτέλες) του σχετικών αντίστοιχων λογαριασμών.

3. Χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή.

i. Μεσομακροπρόθεσμο Επενδυτικό Δάνειο

α. Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

ii. Δάνειο έναντι εκχώρησης επιχορήγησης

α. Σύμβαση εκχώρησης της επιχορήγησης έναντι παροχής ισόποσου βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανείου και τυχόν τροποποιήσεις.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

iii. Λοιπά Τραπεζικά Δάνεια για τη χρηματοδότηση της επένδυσης

Σε περίπτωση που για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου έχει γίνει χρήση άλλων Τραπεζικών Δανείων:

α. Σύμβαση του δανείου και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο στην οποία θα αναφέρεται ο σκοπός και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

4. Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού.

α. Σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού (leasing).

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι τυχόν καταβληθείσες από το φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες.

5. Νομιμοποιητικά έγγραφα δικαιωμάτων του ακινήτου επί του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση.

α. Στην περίπτωση κυριότητας του οικοπέδου αντίγραφο του συμβολαίου αγοράς του και πιστοποιητικό μετεγγραφής στο Υποθηκοφυλακείο ή πιστοποιητικό καταχώρησης στο Κτηματολογικό Γραφείο.

β. Στην περίπτωση απόκτησης του δικαιώματος χρήσης του οικοπέδου ή του ακινήτου με εκμίσθωση ή παραχώρηση, αντίγραφο της σχετικής σύμβασης, απόδειξη υποβολής της στο ΓΓΠΣ (Τaxis) και πιστοποιητικό μετεγγραφής.

6. Λογιστική απεικόνιση των στοιχείων υλοποίησης της επένδυσης.

i. Εταιρείες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα

α. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο λογιστικών εγγραφών

β. Κίνηση των λογαριασμών (καρτέλες) των προμηθευτών του υλοποιούμενου έργου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ελέγχου.

γ. Κίνηση των λογαριασμών όψεως του φορέα μέσω των οποίων γίνονται οι πληρωμές των προμηθευτών για την παραπάνω χρονική περίοδο.

δ. Ισοζύγιο Γενικού Αναλυτικού Καθολικού κατά τον χρόνο έναρξης του επενδυτικού σχεδίου και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ελέγχου υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον υπεύθυνο λογιστή.

δ. Ισολογισμοί των δύο τελευταίων κλεισμένων χρήσεων.

Σημειώνεται ότι οικονομικά στοιχεία που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να απεικονίζονται σε διακριτούς λογαριασμούς Ενεργητικού και Παθητικού εφόσον τίθεται σχετική υποχρέωση βάσει της απόφασης υπαγωγής ή της ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ για την περίοδο υλοποίησης της επένδυσης.

ε. Μητρώο παγίων της επένδυσης (τα πάγια της ενισχυόμενης επένδυσης θα πρέπει να σηματοδοτούνται διακριτά με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση).

ii Εταιρείες που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

α. Βιβλίο Εσόδων και Εξόδων στο οποίο σε διακριτές σελίδες θα πρέπει να έχουν καταχωρηθεί το οικονομικά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου εφόσον τίθεται σχετική υποχρέωση βάσει της απόφασης υπαγωγής ή της ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ.

β. Μητρώο παγίων της επένδυσης (τα πάγια της ενισχυόμενης επένδυσης θα πρέπει να σηματοδοτούνται διακριτά με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση).

7. Δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης της υλοποίησης και ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

α. Οικοδομική άδεια και τυχόν αναθεωρήσεις αυτής και τα εγκεκριμένα βάσει της οικοδομικής αδειάς αρχιτεκτονικά σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης, κατόψεις, κ.λπ.).

β. Στη περίπτωση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης της επένδυσης, κατά περίπτωση απαιτούνται τα εξής:

- Άδεια Οικοδομής : Θεώρηση Β' Αυτοψίας για αποπεράτωση οικοδομικών εργασιών

- Άδεια Δόμησης : Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) ή Τελική Θεώρηση από την αρμόδια ΥΔΟΜ.

- Υπαγωγή στον ν. 4178/2013 (ή οποιοδήποτε νόμο τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών βρίσκεται σε ισχύ) : Αίτηση Υπαγωγής στο καθεστώς, Τεχνική Περιγραφή Αυθαίρετων Κατασκευών με τα σχέδια που τη συνοδεύουν και πιστοποιητικό περαίωσης διαδικασίας.

γ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις και άδειες για την υλοποίηση της επένδυσης (άδεια εγκατάστασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, κ.α.).

δ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση άδειες για τη λειτουργία της επένδυσης (άδεια λειτουργίας για μεταποιητικές επιχειρήσεις, σήμα ΕΟΤ για τουριστικές μονάδες κ.λπ.) στη περίπτωση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας αυτής. Ειδικά για τα τουριστικά καταλύματα απαιτείται Πιστοποιητικό Κατάταξης από το ΞΕΕ βάσει του ν. 4276/2014.

ε. Συμβάσεις εκτέλεσης έργων ή εργασιών για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου (πολιτικού μηχανικού, μηχανολόγου κ.λπ.) και αντίγραφα των υποβεβλημένων στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, σχετικών καταστάσεων.

στ. Τεχνική περιγραφή του επενδυτικού έργου που έχει υλοποιηθεί (ανά κατηγορία) μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους μηχανικούς ανά κατηγορία - ομάδα δαπανών, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της απόφασης υπαγωγής στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται και οι τυχόν αποκλίσεις έναντι του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

ζ. Φωτογραφικό υλικό του έργου (κτίρια, περιβάλλον χώρος, εξοπλισμός, πινακίδα). Συνιστάται η προσκόμιση φωτογραφικού υλικού και για τη φάση κατασκευής, ειδικά για την τεκμηρίωση των αφανών εργασιών.

η. Τιμολόγια και λοιπά παραστατικά δαπανών, παραστατικά πληρωμής αυτών καθώς και τα συνοδευτικά παραστατικά (δελτία διακίνησης αγαθών, φορτωτικές, διασαφήσεις, CMR, packing list κ.λπ.).

Παραστατικά απασχόλησης:

Κατά τον τελικό έλεγχο για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης:

α. Κατάσταση της Επιθεώρησης Εργασίας για το απασχολούμενο προσωπικό.

β. Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις που έχουν υποβληθεί στο ΙΚΑ από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης:

Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτούνται αντίγραφα τιμολογίων αγοράς πρώτων υλών και πώλησης αγαθών στο βαθμό που να τεκμηριώνουν την λειτουργία της μονάδας συνοδευόμενα με τα αναλυτικά καθολικά των αντίστοιχων λογαριασμών που έχουν γίνει οι σχετικές εγγραφές (ομάδες λογαριασμών 2 και 7).

Άρθρο 28
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Οκτωβρίου 2018

Ο Υπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

